

CINKARNAR

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA CINKARNE CELJE

LETO XVI.

CELJE, 15. MARCA 1969

STEVILKA 3

VZROKI TEŽAVNEGA POLOŽAJA PODJETJA IN MOŽNOSTI REŠITVE

Kako priti iz slepe ulice

Po razgovoru z glavnim direktorjem Cinkarne inž. Franjom Klingerjem

Cinkarna je eno izmed najstarejših podjetij na celjskem območju. V času svojega dolgoletnega obratovanja je občutno povečala svoj proizvodni program in število zaposlenih, žal pa v tem času ni doživela bistvenejše modernizacije svojih proizvodnih procesov in uvedbe sodobnejše tehnologije. Ta dejstva so narekovala vodstvu podjetja in samoupravnim organom, da so izdelali in sprejeli perspektivni razvojni program podjetja, ki je predvidel modernizacijo nekaterih starih obratov in izgradnjo obrata za proizvodnjo umetnih gnojil ter titanovega belila.

Spremenjeni pogoji gospodarjenja — prehod iz planskega na tržno gospodarstvo, kjer naj bi izključno veljali zakoni ekonomike, so položaj bazične industrije, kamor spada tudi Cinkarna, precej zaosttrili. Od leta 1966 se je finančna učinkovitost poslovanja našega podjetja precej poslabšala — sprememba zunanjetrgovinskega režima je privedla do zmanjšanja prodaje akumulativnih proizvodov (cinkovi žlebovi in cevi, organska barvila za tekstil in usnje ter pomožna sredstva), spremenjeni tržni pogoji so nam narekovali znižanje cen mnogih izdelkov (na domačem tržišču pa tudi pri izvozu — zaradi zaščitnih carin), svoj delež so tu odigrale tudi plafonirane cene nekaterih proizvodov, ki bi jih zaradi podražitve reprodukcijskega materiala, prevoznih stroškov ipd. upravičeno prodajali po višjih cenah. Na drugi strani pa so se povečali poslovni stroški zaradi povečanja stroškov osnovnih sredstev, amortizacija se je od leta 1966 v masi povečala za 75,7 %, obresti od kreditov za osnovna in obratna sredstva pa za 229,8 %, poleg tega so se podražile skoraj vse surovine in reprodukcijski material.

Pomanjkanje finančnih sredstev je zavrlo oziroma preprečilo uresničitev našega perspektivnega načrta — rekonstruiranja je bila le prva faza proizvodnje cinka, za potrebe predvidenih obratov: titanovega belila in umetnih gnojil je bila zgrajena nova žveplena kislina, za katero vemo, da ni akumulativen proizvod, niti ne prenese transportnih stroškov na velike razdalje. Medtem ko je izgradnja obrata umetnih gnojil lanske leto dokončno padla v vodo pa mora biti do konca tega

meseca rešeno vprašanje sredstev za izgradnjo obrata za proizvodnjo titanovega belila. Vse

to je botrovalo zmanjšanju rentabilnosti poslovanja podjetja, (Nadaljevanje na 2. strani)

KAKO SMO LANI POSLOVALI

Kljub splošni stagnaciji gospodarske aktivnosti v državi, ki se je pričela v drugem polletju preteklega leta in je pojenjala šele v drugem četrtletju leta 1968, je bil porast obsega poslovanja (proizvodnje in realizacije) dinamičen. Stopnja porasta prodaje izdelkov je znašala v poslovnem letu 1968 v primerjavi s prejšnjim letom 17,4 %, čeprav smo na tržišču dosegli nižje cene od onih v letu 1967.

Poslovno leto smo sicer zaključili s pozitivnim finančnim rezultatom — z minimalnim ostankom dohodka za sklade, to pa pomeni, da podjetje pri povečanem obsegu poslovanja še vedno posluje na meji rentabilnosti in ob relativno nizkih osebnih dohodkih.

Osnovni razlogi za to stanje so:

— Nesorazmerje med cenami domačih surovin in reprodukcijskega materiala (ki so v stalnem porastu) na eni strani in cenami naših izdelkov (le-te so plafonirane za vse pomembne proizvode) na drugi strani, zaradi česar podjetje ne more parirati podražitev, temveč zmanjšuje dohodek.

— Visoka udeležba izvoza v strukturi realizacije na konvertibilno tržišče, predvsem v države skupnega evropskega tržišča, ki so se zaščitile z visokimi carinami.

— Porast poslovnih stroškov, kreditov za osnovna sredstva, ki so bili v predreformskem razdobju najeti ob takratnih pogojih in porast obresti od kreditov za obratna sredstva po visokih obrestnih merah — zaradi pomanjkanja lastnih obratnih sredstev.

— Porast poslovnih stroškov, ki imajo značaj družbene akumulacije (vodni sklad, članarine zbornicam, prispevek za

uporabo zemljišča, dodatno socialno zavarovanje.

— Zastarela tehnologija v topilnici — predraga proizvodnja cinka.

— Nepolen izkoristek kapacitet v prvih mesecih poslovnega leta.

Vplivi na obseg realizacije in celotnega dohodka

Vrednost prodaje izdelkov na domačem tržišču je po izdanih fakturah porastla v primerjavi z letom 1967 za 17,29 %, med tem pa je porast prodaje v tujino nekoliko intenzivnejši in je znašal 17,64 %. Večji porast celotnega dohodka po izdanih fakturah je rezultat močnejšega porasta vrednosti prodanega materiala.

Udeležba izvoza izdelkov in uslug v realizaciji je znašala 33,75 %. Vrednost izvoza je znašala 5.991.134 \$, kar predstavlja povečanje v primerjavi z doseženo vrednostjo izvoza v letu 1967 za 11,96 %. Izvozni plan je bil dosežen le s 97,1 %, ker smo izvozili manj žveplene kisline kakor smo planirali in zaradi doseganja nižjih cen, predvsem pri cinkovem prahu in žvepleni kislini od planiranih.

Izvoz je bil regionalno usmerjen takole: na konvertibilno

(Nadaljevanje na 3. strani)

V TEJ ŠTEVILKI CINKARNARJA:

- Letošnji proizvodni plan — str. 2
- Koliko bo povečan osebni dohodek — str. 3
- Zakaj dodatni prispevek za socialno zavarovanje? str. — 6
- Program letovanj in regresiranja — str. 8, 9

Proizvodnja in produktivnost v mesecu februarju

Vrednost blagovne proizvodnje je bila v mesecu februarju za 12 % manjša od one, ki je bila dosežena v januarju tega leta. Osnovni razlogi za manjšo proizvodnjo so: manjše število delovnih dni, manjša proizvodnja v New Jersey rafinaciji zaradi remonta, manjša proizvodnja žveplene kisline na piritni liniji zaradi pomanjkanja piritnih koncentratov, manjša proizvodnja cinkove pločevine in zamak cinka. V primerjavi z doseženo proizvodnjo v istem mesecu preteklega leta pa ugotavljamo porast za 16,9 %, ker je v prvem trimesečju preteklega leta še trajala splošna stagnacija. Prav zato pa na stagnacija. Prav zato pa je tudi kumulativno v dveh mesecih letošnjega leta vrednost blagovne proizvodnje, izračunane po stalnih cenah, za 27,4 % večja od one, ki je bila dosežena v istih mesecih preteklega leta. Razen v topilnici, kjer je proizvodnja v letošnjih prvih dveh mesecih zaostala za 0,5 %, v New Jersey rafinaciji zaradi remonta, v natrijevem sulfidu, ultramarinu, superfosfatu in zemeljskih barvah je bila v letošnjih prvih dveh mesecih proizvodnja v vseh ostalih obratih večja od one v preteklem letu.

(Nadaljevanje na 3. strani)

KAKO PRITI IZ SLEPE ULICE

(Nadaljevanje s 1. strani)

zmanjšanju dohodka in skladov in seveda manjšim osebnim dohodkom, čeprav smo v letu 1967 izplačali za 1.953 milijona din nepokritih osebnih dohodkov.

Zavedajoč se težkega stanja, v katerem se podjetje nahaja, so si naše strokovne službe in samoupravni organi prizadevali z lastnimi močmi izboljšati položaj podjetja in zaposlenih (kar pa ni mogoče uresničiti čez noč). V ta namen je bil ustanovljen organizacijski oddelek. Le-ta bo reševal probleme, s katerimi se srečuje podjetje pri svojem poslovanju (večja ekonomičnost poslovanja, uvedba metode ugotavljanja direktnih stroškov idr.). Nadalje je bil sprejet sklep o izdelavi novega pravilnika o razdeljevanju osebnih dohodkov.

V letošnjem letu bi po realnih predvidevanjih lahko povečali osebne dohodke največ za približno 8%, toda ob prekinitvi dela so naši samoupravni organi na priporočilo zunanjih družbenopolitičnih dejavnikov sprejeli sklep o 20% povečanju osebnega dohodka, kar predstavlja letno okoli 6 milijonov din. Teh sredstev v sedanjih pogojih gospodarjenja sami ne bomo mogli ustvariti v celoti kljub še tako racionalnem poslovanju, temveč le ob podpori širše družbene skupnosti. V nasprotnem primeru bo naše podjetje zaključilo letošnje poslovno leto s precejšnjo izgubo.

Na pobudo vodilnih predstavnikov naših strokovnih služb in družbeno-političnih organizacij so se le-ti sestali s predstavniki republiške in občinske skupščine, izvršnega sveta, gospodarske zbornice in drugih družbeno-političnih organizacij. Na teh sestankih so bili navzoči seznanjeni z gospodarskim položajem našega podjetja od leta 1966 dalje: s strukturo celotnega dohodka, z delitvijo dohodka po zaključnem računu, z rentabilnostjo poslovanja, z našimi zadolžitvami, z vzroki za padec dohodka itd. Poleg tega pa so jim prikazali predlog ukrepov za sanacijo našega podjetja; le-ta sestoji iz treh faz:

● Naše podjetje je preko svojega strokovnega združenja posredovalo zveznim organom zahtevek za povečanje izvoznih premij, oprostitve obresti na poslovni sklad in ureditev domicilnih cen cinka in cinkovih proizvodov. Republiški in občinski organi naj bi se zavzeli za pozitivno rešitev teh treh problemov. V primeru pozitivne rešitve pa ta sredstva še ne bi zadoščala za pokritje povečanega osebnega dohodka za 20%; zaradi tega podjetje potrebuje za manjkajoči del sredstev ali kredit ali garancijo republiškega sklada za pokritje izgub. V ta namen naj bi republiška

skupščina oprostila naše podjetje prispevka za onesnaženje vode, prispevka za uporabo vode in dela prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, ki po zakonu pripada republikli, občinska skupščina pa naj bi nas oprostila plačevanja prispevka za uporabo mestnega zemljišča ter dela prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja. Zaradi sedanje situacije bo moralo podjetje odpovedati tudi sodelovanje pri ureditvi vodnega sistema na območju celjske občine. Finančna sredstva, ki bi jih zbrali na podlagi vseh naštetih olajšav, bi zadoščala za pokritje morebitne izgube.

Upajmo, da to pot ne bomo ostali pri obljubah in stališčih, temveč da bomo dosegli tudi dejansko finančno podporo.

● Naslednja faza sanacije podjetja predstavljajo manjše rekonstrukcije obstoječih obratov, da bi s tem dosegli boljše poslovanje: npr. v metalurgijo bi vložili le toliko sredstev, da bi dosegli optimalni izkoristek, manjša finančna sredstva pa bi vložili v proizvodnjo novih, rentabilnih artiklov. S tem bi si zagotovili normalno poslovanje podjetja s sicer majhnimi skladi. Za uresničitev te faze bomo potrebovali okoli 2,2 milijardi din kredita, kar naj bi zagotovila republika iz sklada republiških rezerv. Če bi denar takoj dobili, bi ga do leta 1971 že lahko obračali.

● Nadaljnja naloga je izdelava perspektivnega programa našega podjetja za obdobje 1970-1975, ki mora temeljiti na razvoju kemije, kajti sedanje metalurške naprave, čeprav bi bile dokončno rekonstruirane, imajo le nekajletno perspektivo spriča dejstva, da so bile v zadnjem obdobju zgrajene v naši državi nove naprave s sodobnejšim tehnološkim procesom pridobivanja cinka. Rešiti bomo morali problem finalizacije žveplene kisline iz novega obrata, preostalih 50.000 ton pa bomo prodali ostalim potrošnikom, če ne bomo dobili finančnih sredstev za izgradnjo obrata za proizvodnjo titanovega belila. Celotne priprave za izgradnjo tega obrata so že v taki fazi, da bi ob zagotovljenih finančnih sredstvih lahko pričeli gradnjo že čez nekaj mesecev; do konca meseca marca pa bomo vedeli ali so sredstva za to investicijo zagotovljena in na razpolago za črpanje.

Poleg naštetih nalog je pred nami še ena: v najkrajšem času bomo morali povečati rentabilnost na račun boljšega poslovanja, kar bomo dosegli z uvedbo Direct costing metode (do konca leta) in z novo organizacijo podjetja. Le-ta bo uvedena do konca maja.

Kaj bomo pravzaprav dosegli z novo organizacijo? Sleherni član kolektiva, ki dela na kateremkoli delovnem mestu, mora biti polno zaposlen in za svo-

je delo tudi odgovoren, nadalje je treba povečati štednjo in seveda tudi disciplino.

Za ustrežnejšo stimulacijo bo poskrbel nov pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, ki bo sprejet do konca maja v letošnjem letu, le-ta bo zagotovil pravilne odnose in razmerja. Del tehničnega kadra bo preusmerjen v razvojni oddelek, kjer se bo ukvarjal z iskanjem raznih izboljšav pri sedanji proizvodnji in z uvedbo novih proizvodov ter z izdelavo perspektivnega programa našega podjetja. Ker je danes tržišče vedno bolj zahtevno in išče od proizvajalcev le kvaliteto blago, bo za izpolnitev te zahteve skrbel oddelek tehnične kontrole.

Nova organizacija pa ne predstavlja neko dokončno nespremenljivo ureditev, nasprotno, organizacijski oddelek bo nenehno spremljal njeno delovanje in jo bo po potrebi tudi dopolnjeval; prilagajal jo bo nadaljnjemu razvoju podjetja in odpravil vse pomanjkljivosti, ki se bodo pokazale pri njenem delovanju. Novo organizacijo bi pravzaprav lahko primerjali s tehnološkim procesom, ki ga moramo stalno spremljati in po potrebi tudi izpopolnjevati. Uspeh te organizacije, uvedena bo ob sodelovanju strokovnih sodelavcev izven podjetja, pa bo tem večji, čim bolj se bo sleherni član res aktivno vključil in deloval v njej. Z. Sentjure

IZ ZASEDANJ CENTRALNEGA DELAVSKEGA SVETA PROIZVODNI PLAN ZA LETOŠNJE LETO

Konec meseca januarja je centralni delavski svet potrdil proizvodni in finančni plan za leto 1969. Plan predvideva povečanje proizvodnje za 3,2% v primerjavi s proizvodnjo doseženo v letu 1968. S tem bi se povečal tudi bruto dohodek, ki bi znašal 27 milijard starih dinarjev.

Proizvodne kapacitete bodo v letošnjem letu dobro izkoriščene. Plan proizvodnje je posebno napet v topilnici, kjer se predvideva, da bomo pridobili 28.000

ton cinka pa tudi v predelovalnih obratih je večji kakor preteklo leto.

Tudi v kemijskih obratih je proizvodni plan skoraj vsepov-

sod večji od dosežene proizvodnje v preteklem letu. V nekaterih kemijskih obratih bi lahko še več proizvedli, toda ker tržišče ne potrebuje nekaterih kemijskih proizvodov v tolikšni meri, smo ustrezno tudi planirali proizvodnjo. Precej problematična je proizvodnja ultramarina; kvaliteto le-tega je potrebno izboljšati — do takšne mere, da bo zadovoljila zahtevam potrošnikov, sicer bomo proizvodnjo ustavili. Pri sestavi letošnjega proizvodnega plana so bile upoštevane prodajne možnosti in stanje na tržišču.

Glede na težko situacijo, v kateri se podjetje nahaja, si bomo morali vsi prizadevati, da bomo sprejeti plan tudi izpolnili.

Prodaja v tujino je planirana v znesku preko 6 milijonov dolarjev. Za investicijsko vzdrževanje je predvideno 500 milijonov starih dinarjev, kar bo verjetno dovolj za planirano vzdrževanje.

Centralni delavski svet je na tej seji tudi potrdil zapiske inventurnih komisij. Razlike, presežki oziroma primanjkljaji so

(Nadaljevanje na 9. strani)

Ravnanje cinkove pločevine

KAKO SMO POSLOVALI V PRETEKLEM LETU

(Nadaljevanje s 1. strani)

tržišče (72,92 %), na ostalo klinirsko področje (12,52 %) in na vzhodnoevropsko področje (14,56 odstotka).

Analiza vplivov na višino medletne realizacije po izdanih fakturah daje v primerjavi z rezultati doseženimi v preteklem poslovnem letu naslednje rezultate:

— Zaradi doseganja nižjih prodajnih cen od onih v letu 1967 je vrednost realizacije v primerjavi s preteklim letom manjša za 3.756.804 dinarje. Ta izpad predstavlja v polnem znesku zmanjšanje dohodka v primerjavi s preteklim letom, kar je že kompenziran za znesek, ki izhaja iz višjih doseženih cen (din 3.419.525).

— Zaradi povečanega obsega prodaje izdelkov ob zmanjšanju predelovalnih poslov v primerjavi s preteklim letom je vrednost realizacije porasla za 42.711.900,00 din.

Kljub relativno visokemu porastu obsega realizacije pa je razmerje prodaje nekaterih proizvodov nezadovoljivo, saj se ni popravilo niti v drugem polletju, ki je bilo brez dvoma konjunktorno. Gre za naslednje proizvode: cevi in žlebovi, tekstilna pomožna sredstva, organoli, UBT — barve in zemeljske barve.

Vrednost realizacije naštetih proizvodov je bila v letu 1968 manjša za 4.537.017,00 dinarjev od dosežene v nekonjunktornem letu 1967 računano po prodajnih cenah, ki so bile dosežene v istem letu.

Razlogi za to nazadovanje obsega realizacije so najrazličnejši, zato bodo morali biti tudi ukrepi za intenziviranje prodaje specifični za posamezne proizvode, pričenši od kvalitete do učinkovitejše obdelave tržišča.

V vrednosti realizacije, ki izhaja iz povečanega obsega, so novi proizvodi, oziroma oni, ki smo jih pričeli uvajati v letu 1967, udeleženi v znesku 9.579.636,00 dinarjev. Gre za kemikalije za

grafično industrijo, vključno s kislino za enostopenjsko jedkanje, za pokrivne in zaščitne premaze, mešana gnojila, peroksid ter kemolit plošče.

PODROČJE PROIZVODNJE

Zaostanek v vrednosti dosežene blagovne proizvodnje za rezultati, doseženimi v letu 1967, ki je znašal ob zaključku polletja že 6 %, smo uspeli v tretjem trimesečju nadomestiti. Ob koncu poslovnega leta 1968 pa je vrednost blagovne proizvodnje, dosežene v letu 1968, že presseglo ono, doseženo v preteklem letu za 3,83 %. Ta skok je bil mogoč, ker je stagnacija dosegla svojo kulminacijo v črtetem četrtletju leta 1967.

Proizvodni plan, ki je bil postavljen višje od v letu 1967 do-

seženih rezultatov ni bil dosežen — zaostali smo za 0,56 %.

Vzroki tega izpada so: nižje cene, spremembe asortimana in kvalitete itd. Poleg tega bomo navedli izpad proizvodnje nekaterih izdelkov, ki ni nastal zaradi tržnih prilik.

Surovi cink in prah iz topilnice: proizvodnja je bila za 3,3 % manjša od one, ki je bila dosežena v letu 1967 in za 8,3 % izpod planirane. Osnovni razlog — pomanjkanje delovne sile, slabo stanje destilacijskih peči.

Cinkova pločevina: nepolno obratovanje v januarju in februarju zaradi pomanjkanja skladišč in težave z asortimentom cinka.

To sta pomembnejša proizvoda, katerih proizvodnja je bila

znatno manjša, kakor v letu 1967.

Proizvodnja ostalih proizvodov, ki ni dosegla planirane višine, je v glavnem posledica tržnih prilik, oziroma remontov.

FINANČNA UČINKOVITOST POSLOVANJA

Poslovno leto 1968 smo sicer končali s pozitivnim rezultatom, predvsem zaradi povečanega obsega poslovanja, pa čeprav tudi v tem letu vse kapacitete niso bile polno izkoriščene; vendar pa je ostala finančna učinkovitost poslovanja še nadalje nezadovoljiva. Rentabilnost prometa, merjena na nefoprodukt, je manjša od dosežene v letu 1967.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Koliko bo povečan osebni dohodek

Centralni delavski svet je sprejel sklep, da se vsem zaposlenim članom kolektiva, ki delajo na delovnih mestih, ki so po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov ocenjena z manj kot 1.400 točkami, povečajo osebni dohodki za 20 %. Sprejel je tudi sklep, da bo od 1. februarja 1969 vrednost točke enaka za vse obrate in službe, in sicer 1,25 din.

Na predlog komisije, ki je bila določena za razdelitev tega dodatka, je sprejel in potrdil naslednje delitev:

Nagradni dodatek za povečanje delovne discipline in prizadevnosti pri delu bo obračunavan po regresivni lestvici, kar pomeni, da se višina dodatka v odstotku zmanjšuje s povečano vrednostjo delovnega mesta. Višina nagradnega dodatka je določena v fiksnem znesku za

vsako skupino delovnih mest, in sicer:

1. skupina 400 do 470 točk 100,00 din
2. skupina 480 do 590 točk 110,00 din
3. skupina 600 do 700 točk 120,00 din
4. skupina 720 do 750 točk 110,00 din
5. skupina 770 do 805 točk 100,00 din
6. skupina 840 do 900 točk 80,00 din
7. skupina 930 do 950 točk 60,00 din
8. skupina 1000 do 1300 točk 50,00 din

Merilo za obračun dodatka je osebni dohodek, dosežen v rednem delovnem času.

Tega dodatka ne bodo prejeli tisti delavci:

- ki bodo enkrat ali večkrat neopravičeno izostali z dela;
- za dneve, ko bodo na dopustu ali v bolniškem staležu;
- tisti delavci, ki niso bili v rednem delovnem razmerju ves mesec.

NAČIN OBRAČUNAVANJA

Delavcem, ki delajo na več delovnih mestih, ki so različno ocenjena in so obračunana na enem obračunskem listu, se obračuna dodatek na seštevek vrednosti vseh delovnih mest, na katerih so delali; delavcem pa, ki so obračunani na več obračunskih listih, se dodatek obračuna po vsakem obračunskem listu posebej.

Do tega dodatka so upravičeni tudi pripravniki, ki so zaposleni v podjetju. Višina dodatka

je enaka kot za vse ostale, ki spadajo v določene skupine.

Dodatek se prikazuje vsak mesec v posebni koloni (pod Začasna premostitev) na rumenem listu št. 10.

Sprejel je bil tudi sklep, da naj bodo borci NOB, katerih osebni dohodek je do sedaj znašal 700,00 din, uvrščeni v skupino s 560 točkami, borci, katerih osebni dohodek pa je do sedaj znašal 750,00 din pa pridejo v skupino 600 točk. D. M.

Proizvodnja in produktivnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

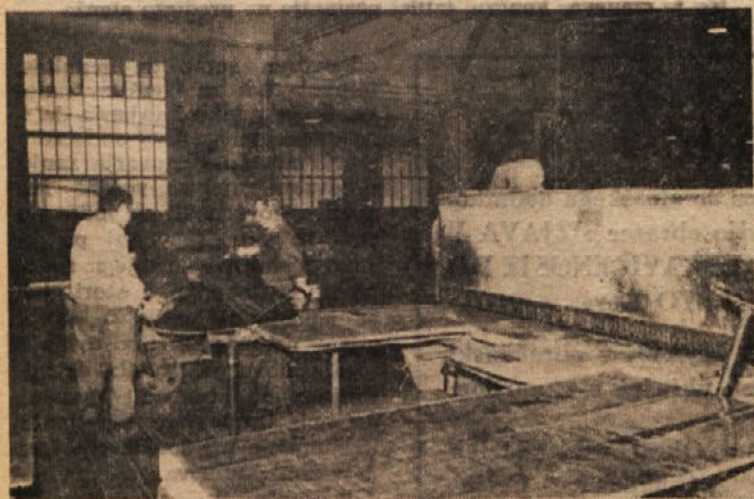
Vrednost realizacije v februarju, ki je dosegla preko 19 milijonov N-din, je za ta mesec zadovoljiva in je v okviru planskih predvidevanj.

Zelo dobro je potekala prodaja v tujino, saj smo planirani izvoz v teh dveh mesecih presegli za 18 %, lanskeletni rezultat, ki je bil dosežen v istem razdobju, pa kar za 88 %.

Vrednost izvoza je dosegla 1.107.956 dolarjev in je bila usmerjena po področjih: na konvertibilno 72,5 %, na vzhodnoevropsko 9,1 % in na ostali klinirski 18,4 %.

Ceprav je produktivnost dela v februarju upadla, je kumulativna zaradi povečane vrednosti proizvodnje in ob minimalnem povečanju delovne sile v primerjavi z istim razdobjem preteklega leta porasla za 24 odstotkov.

Sodelujte v Cinkarnarju

Naslednja faza je obrezovanje pločevine

Odgovornost – kaj pomeni voditi...

ODGOVORNOST JE DELEŽ POSAMEZNIKA V IZVRŠEVANJU NALOG V POSLOVNI POLITIKI PODJETJA, OZIROMA ODGOVORNOST JE, OBVEZNOST POSAMEZNIKA DA IZVRŠI SVOJ DEL NALOGE, SVOJO DELOVNO OPERACIJO NA SVOJEM DELOVNEM MESTU. PODJETJE JE TOREJ MOZAIK INDIVIDUALNIH ODGOVORNOSTI IN MORA PRI TEM ZBIR POSAMEZNIH ODGOVORNOSTI USTREZATI SKUPNI NALOZI, KI JE POSTAVLJENA PRED VODSTVO PODJETJA. TOREJ LAHKO TRDIMO, DA JE ODVISNA SPOSOBNOST IN EFEKT VODSTVA V VELIKI MERI OD RAZUMEVANJA IN POZNAVANJA BISTVA ODGOVORNOSTI TER VSEH MOMENTOV, KI SO S TEM POVEZANI.

Klasična literatura s področja organizacije je kategorično vztrajala na individualnem karakterju odgovornosti. Kolektivno odgovornost (odgovornost skupine) je imela za nujno zlo. Kot izjemo je dopuščala kolektivno odgovornost samo v tistih primerih, ko so obstajali jasni dokazi, da je individualna odgovornost nezaželjena. Vsak član delovnega kolektiva ima

stvar nastane vsaka odgovornost z delegiranjem s strani tistega, ki ima večje področje odgovornosti. Na ta način nastajajo z delegiranjem in nadaljnjim dodeljevanjem odgovornosti (redelegiranjem) *verige odgovornosti*, ki gredo do vrha podjetja in do vsakega posameznega delovnega mesta in le tako lahko podjetje uspešno funkcionira in posluje kot celota.

Nova pojmovanja o odgovornosti izhajajo iz tega, da se lahko delegira samo pooblastilo in ne tudi odgovornost. Tako izhajajo mnogi iz »stališča sodelovanja« (Josip Cazi: »avtoriteta je v sodelovanju« in Alvin Brown »Organization of industry«). To stališče sodelovanja z organi samoupravljanja in nasploh z vsemi člani kolektiva postaja pri nas imperativ za vsakogar, ki se nahaja na vodilnem položaju. Če takšno stališče ni prisotno, ko govorimo o metodi vodenja, ki ga karakterizira brezobzirno vsiljevanje svoje volje, neprimeren odnos do ljudi in sploh birokratske tendence, ki so v nasprotju z delavskim samoupravljanjem. Nasprotno pa nam stališče sodelovanja zagotavlja, da nam ljudje sledijo, zagotavlja nam tako zelo potrebno sposobnost vodij, da pri reševanju problemov v podjetju ne ostajajo sami, ampak da *zbero okoli sebe, če ne ves kolektiv, potem vsaj njegove najbolj napredne, najbolj kvalitetne, najbolj strokovne sile.* Seveda tu ni niti receptov, niti šablon. Vendar lahko v načelu zaključimo, da je ena najbolj bistvenih domnev za uspešno metodo pozitivno osnovno stališče vodij v odnosu na

člane delovne skupine. To osnovno stališče vsebuje optimizem in vero v ljudi, zaupanje v njihovo dobro voljo, vero v njihove sposobnosti in kvalitete in globoko prepričanje v njihovo sposobnost razvoja in napredka.

Takšno pozitivno osnovno stališče je nujno potrebno za vodenje nasploh, v pogojih delavskega samoupravljanja pa je potrebno še v večji meri. V pogojih delavskega samoupravljanja prihajajo do izraza še mnogo bolj negativna stališča in se še mnogo bolj odbijajo od splošnega pozitivnega razvoja socialističnih odnosov med ljudmi.

Vprašamo se torej lahko, kaj je ključni problem v tej problematiki metod vodenja. Mislimo, da je to predvsem najti odgovor, v kakšni meri naj delegiramo ali sami odločamo način, kako je potrebno naloge izvrševati. Pre-

vladuje prepričanje, da je to vprašanje odločilno pri vodenju.

V običajnem govoru pojmuje pod delegiranjem, da nekoga pooblašamo, da deluje v našem imenu. V terminologiji o vodenju izraz »delegirati« zaupati drugim naloge (praviloma določene dele naše večje naloge), da jih izvršijo v našem imenu. Če pri tem puščamo svojim sodelavcem možnost, da izpeljejo svojo iniciativo pri izvrševanju te naloge, potem smo stvarno delegirali v pravem pomenu besede. Če pa pri prenašanju naloge pridržimo sebi pravico, da odredimo način, kako naj bodo te naloge izvršene, potem svojih sodelavcev ne delegiramo. Sodobno gledanje na ta problem sestoji v tem, da se na delegiranje vedno bolj gleda kot na psihološko vzgojni problem vodenja.

Z organizacijskega stališča moramo poudariti pravilo, da mora in more vodja delegirati naloge, vendar to, kar nikakor ne more in ne sme delegirati, to je odgovornost za izvršitev teh nalog. In ne samo to, če je vodja delegiral nalogo ter svojemu sodelavcu pustil proste roke glede načina, kako naj to nalogo izvrši, on (vodja) ni

Delavec uliva cink, pridobljen v thede peči, v model

svojo odgovornost, oddvojeno in različno od odgovornosti drugih članov delovnega kolektiva. Zaradi tega je potrebno, da je odgovornost *precizno določena* in da se natanko ve, kaj vključuje in kaj izključuje.

Nekateri odklanjajo zelo energično vsako misel na kolektivno odgovornost tudi v primerih, ko je treba neko nalogo izvršiti z združenim naporom dveh ali več posameznikov. Napori se lahko združijo, odgovornost nikoli. Na drugi strani noben posameznik ne more svoje odgovornosti deliti z drugimi, če gleda na odgovornost tako, kot je definirana z organizacijo dela. Seveda to ne izključuje odgovornosti v smislu organizacijskih aktov, katere imenujemo delegiranje odgovornosti. V bi-

Ko je manever končan, talilci nastavijo na predleže alonže

Obvestilo

Obveščamo vse upravičence do otroškega dodatka, da si takoj v knjigarni nabavijo obrazec »IZJAVA V ZVEZI Z UGOTAVLJANJEM UPRAVIČENOSTI DO OTROŠKEGA DODATKA ZA LETO 1969«.

Kdor ne bo takoj dostavil IZJAVE v obračunski oddelek, mu bo otroški dodatek ukinjen s 1. aprilom 1969.

Obračunski oddelek
Cinkarna — Celje

odgovoren samo za rezultat, temveč tudi za izvršitev naloge. Če je v teku izvajanja delegiranega naloga naš sodelavec storil napako, odgovarja zanj predvsem njegov vodja. Tej svoji odgovornosti se vodja ne sme izogniti, še manj pa jo sme prevaliti na svojega sodelavca, ki je napako storil ter ga izpostaviti kritiki in sankcijam nadrejenih. Spoštovanje tega osnovnega pravila delegiranja ima bistven pomen; ustvarja atmosfero sigurnosti in zaupanja pri sodelavcih, kar je važna domneva za uspešno delegiranje.

(Nadaljevanje na 5. strani)

KAKO SMO POSLOVALI PRETEKLO LETO

(Nadaljevanje s 3. strani)

Rentabilnost vloženih sredstev je bila sicer izboljšana, toda dosežena stopnja je prenizka. Udeležbi dohodka in netoprodukta v strukturi celotnega dohodka sta prenizki kljub porastu v absolutnih zneskih v primerjavi s preteklim letom. Udeležbi netoprodukta in dohodka v celotnem dohodku sta nižji v zadnjih letih. Med letom je bila situacija še dosti težja, saj je ob polletju izgledalo, da bomo poslovno leto končali z občutno izgubo.

Udeležba netoprodukta in dohodka v celotnem dohodku.

Razdobje	Neto- produkt	Dohodek v %
Leto 1966	21,65	17,79
Leto 1967	18,92	13,22
I-VI. 1968	17,37	10,71
I-IX. 1968	18,29	11,69
Leto 1968	18,68	12,42

S povečanjem obsega poslovanja v drugem polletju smo sicer uspeli ustvariti maso dohodka, ki pokriva osebne dohodke, toda skladnega porasta stroškov s porastom celotnega dohodka nismo uspeli zagotoviti, kljub naporom, ki so bili v tej smeri storjeni, ker so na prikazana gibanja v dobri meri vplivali zunanji faktorji, na katere podjetje ne more vplivati. Da je temu tako, potrjuje finančna situacija celotne skupnice proizvajalcev cinka in svinca (pretežno, izvoznice), ki je enaka cinkarniški.

Osnovni vzroki takega stanja so:

- nesorazmerje med doseženimi prodajnimi cenami in cenami surovin, pri čemer še posebno negativno vpliva visoka udeležba izvoza na konvertibilna tržišča;

- stalna poviševanja že tako nesorazmernih cen surovin pomožnega materiala in goriva (mazut, kaolin, barit, baker, embalaža itd.);

- povečanje cen uvoženih surovin zaradi povečanih davščin;
- podražitev transportnih in ostalih uslug;

- povečanje tistega dela poslovnih stroškov, ki imajo značaj družbene akumulacije;

- močno povečanje stroškov, ki izhajajo iz doseženih investicij;

- zastarela in predraga tehnologija pridobivanja cinka in še nekaterih proizvodov v anorganski kemiji - kot posledica nedokonečane rekonstrukcije;
- nepolen izkoristek kapacitet v prvem trimesečju.

Razvojna linija finančnih pokazateljev sicer kaže skladnejše tendence razvoja kakor v preteklem letu, vendar so te šele skromni začetki v tej smeri.

V prihodnje bomo morali vložiti ogromne napore, če bomo hoteli doseči večjo rentabilnost poslovanja, predvsem na tistih področjih, kjer lahko vplivamo sami na poslovne rezultate. Zastarelo, neakumulativno proizvodnjo bomo morali s hitrejšim tempom nadomeščati z novo, rentabilnejšo, ki bo zahtevala majhna vlaganja.

Če pogledamo razvoj finančne učinkovitosti poslovanja od leta 1966, zasledimo vseskozi upad udeležbe netoprodukta in dohodka na celotni dohodek ob povečani udeležbi poslovnih stroškov.

S strukturo celotnega dohodka vidimo, kateri stroški so na račun dohodka močno porasli. Če porabljen material kompenziramo z nabavo materiala, se ta bistveno ni spremenil. Vidimo, da je visoko porasla amortizacija, ki znaša v strukturi 7,73 % proti nekaj več kot 12 % dohodka. Amortizacija, oziroma njen porast, je spričo dovršenih novih objektov obračunan po minimalni stopnji, ki je ni mogoče zmanjšati, da bi na ta način povečali dohodek. Amortizacijo potrebujemo za odplačilo kreditov, ki smo jih najeli za investicijske graditve. Tempo porasta porabljenih sredstev je od tempa porasta poslovnih stroškov nekoliko slabši, zaradi tega je tudi netoprodukt manj upadel v udeležbi celotnega dohodka kot pa dohodek, ker so se močno povečale datave, ki imajo značaj družbene akumulacije.

Obresti od kreditov - njihova udeležba je bila v letu 1967 vi-

soka in je skočila na 3,47 %. Okoli 200 milijonov teh obrestih odpade na kratkoročne kredite, drugo pa so obveznosti, ki izvirajo iz investicij. Vidimo tudi porast vseh stroškov družbene akumulacije, tako obresti od poslovnega sklada, zavarovalnih premij, povečale so se članarine zbornicam, vodni prispevki, povečan je bil prispevek za upo-

rabo zemljišča, prispevek za socialno zavarovanje - dodatni itd. Posledica vseh teh gibanj je padec rentabilnosti skupnega prometa. To se pravi, da smo na 1 din celotnega dohodka ustvarili manj netoprodukta, kakor v preteklem letu.

Razvojna linija finančnih pokazateljev kaže bolj normalno tendenco razvoja kot preteklo leto, ker ni velikega odstopanja med porabljenimi sredstvi in doseženim učinkom na drugi strani. Močnejše odstopanje je pri poslovnih stroških, ker smo vrednost proizvodnje povečali za 3,5, povprečno število zaposlenih je bilo manjše, akumulativnost pa je porasla.

Porast tehnične produktivnosti dela je večji od porasta produktivnosti dela, ker je bil poslabšan izkoristek možnega časovnega fonda v primerjavi s preteklim letom za 0,9 %. Na to poslabšanje izkoristka so vplivali v glavnem povečani bolezenski izkoristki in skrajšani delovni čas nekaterih zaposlenih, ki je v letu 1968 zajel daljše časovno razdobje kakor v letu 1967.

Ob slabšem izkoristku časovnega fonda je bilo opravljenih veliko število nadur, ki predstavljajo letni časovni fond 60 delavcev, medtem pa izpadle ure zaradi bolezenskih izostankov predstavljajo letni časovni fond 130 delavcev.

Povprečni osebni dohodek je praktično ostal na ravni 1967. leta, ker pač gibanje dohodka ni dovoljevalo niti tolikšnega povečanja, da bi lahko sledili podražitvam.

KMALU FOTOAMATERSKI TEČAJI

Vse člane društva Ljudske tehnike obveščamo, da se bodo v aprilu pričeli fotoamaterski tečaji, ki jih bo organiziral naš fotoamaterski krožek.

Prijavite se lahko v:

- začetni,
- nadaljevalni ali
- ponavljalni, le-ta je namenjen tistim, ki so že obiskovali prva dva tečaja, niso pa večji samostojnega fotoamaterskega dela.

Prijave sprejemata tovariš Pavle ZELE, interna telefonska številka 431 in tovariš Smeh (v laboratoriju, interna telefonska številka 364) do 5. aprila 1969.

Odbor

Odgovornost - kaj pomeni voditi

(Nadaljevanje s 4. strani)

Pri proučevanju problema v zvezi z delegiranjem moramo imeti vedno v mislih, da želijo vsi dobri delavci, da se jim zaupa in da se to manifestira s tem, da se jim zaupajo odgovorne naloge, saj se dobri delavci odlikujejo prav po tem, da želijo prevzemati odgovornosti. Poleg tega želijo, da se jim da prilika, da realizirajo svoje ideje in svoje misli. Delegiranje pa je najboljši način, da se zadovolji prav tem težnjam delavcev, da pri njih razvija iniciativo, občutek odgovornosti in delovna volja.

Kot smo že omenili, je tutorstvo (varuštvo) ravno nasprotni postopek od delegiranja. Vodja pri prenašanju nalog ne definira samo cilj, katerega je potrebno doseči, temveč istočasno predpiše način in pot, kako naj bi bila naloga izvršena. Posledice tutorstva so v osnovi negativne. Če je to splošna karakteristika metode vodenja v celem podjetju, nujno vodi do pretirane centralizacije, ker vse odločbe izhajajo

od vrha podjetja, od najvišjih vodij. To pa zavira vsako samoiniciativno podrejenih in jim jemlje voljo, da dajejo predloge za izboljšanje dela. Predvsem se poraja globoko nezadovoljstvo prav pri dobrih delavcih, ki so iniciativni in pri delu samostojni. Tak način vzgaja ljudi v povsem nesamostojne osebe, ki niso v stanju ničesar več napraviti brez »šefa«, ker je v končni liniji on tisti, ki »misli za njih«. S tem načinom se zahteva od njih, da mehanično in brez razgovora, naredijo nalogo, kot jim je bilo odrejeno. Nasploh se s tutorstvom vse več zmanjšuje občutek odgovornosti pri delavcih. In kar je najslabše, onemogoča se razvoj ljudi. Nimajo prilike, da se pri delu razgledajo, da pokažejo svoje sposobnosti in pridobijo lastne izkušnje. In to je najbolj nevarno, saj ogroža razvijanje in pravočasno vzgajanje mladih vodstvenih kadrov.

In končno, tutorstvo največ škoduje tistemu, ki ga prakticira. Ne ve, da se je odrekel

enemu od najmočnejših sredstev za motiviranje ljudi, a to je delegiranje. Poleg tega pa se vodja, ki ne delegira, pri svojem delu prenapreza, ker mora definirati v detalje način izvajanja dela svojih podrejenih. Če to ne dela, delo stoji. Zadojlen je, ker se vidi, kako je »nepogrešljiva«. Stvarno pa je to zelo kratkovidno dejanje, saj vedno več in več dela ter je tako vse manj sposoben, da sodeluje s svojimi ljudmi in da jih vodi.

Da bi torej delegiranje moglo uspeti je potrebno, da imajo vsi vodje pozitivna stališča kot smo že omenili. Da pa bi lahko uspešno delegirali, je potrebno, da vsak vodja zelo dobro pozna svoje sodelavce, ker le tako lahko odloči, katere naloge lahko delegira vsakemu posameznemu svojemu sodelavcu in ali to dejansko vemo, vemo prav vsi, o tem razmislimo, temeljito razmislimo ...

Dalje prihodnjic

Zakaj dodatni prispevek za socialno zavarovanje?

NA SKLADE SOCIALNEGA ZAVAROVANJA, NJIHOV POSLOVNI USPEH, NJIHOVE DOHODKE IN IZDATKE NAJMOČNEJE VPLIVATA V NAŠEM SISTEMU DVA DEJAVNIKA, IN SICER: GIBANJE OSEBNIH DOHODKOV TER GIBANJE ŠTEVILA ZAVAROVANIH OSEB. JASNO PA JE, DA STA OBA TA DEJAVNIKA LE REFLEKS GOSPODARSKIH GIBANJ.

Gibanje števila aktivnih zavarovancev je važno zato, ker nam pove, kakšno je število tistih, ki sredstva ustvarjajo, gibanje števila zavarovanih oseb pa nam pove, kakšno je število tistih, ki sredstva trošijo. Gre torej za razmerje med plačniki in potrošniki. Med potrošniki je posebej pomembna kategorija užitcev invalidskih pokojninskih dajatev.

Ta razmerja nam obenem pokažejo razmerje med produktivnim in neproduktivnim delom prebivalstva. To pa je zelo pomemben gospodarski faktor, s katerim pri nas vse premalo računamo.

Na dohodke sklada vplivata v glavnem dva elementa, in sicer prvensveno osebni dohodek kot osnova od katere se stopnje obračunavajo in višina stopenj.

Če pogledamo za nekaj let nazaj, kakšne so bile skupne prispevne stopnje za socialno zavarovanje: ob reformi so znašale bruto 23,5%, leta 1966 bruto 20,5%, 1967 leta bruto 19,5%, lani pa bruto 19,3%. Osnovna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje je znašala ob reformi 8,5%, nato je bila zmanjšana na bruto 8%, leta 1966 na bruto 7%, v letu 1967 in 1968 pa je bila z republiškim zakonom znova zmanjšana na bruto 5%.

Stopnja dodatnega prispevka je z zakonom omejena in ne sme znesti več kot 25% sredstev, ki se zberejo iz osnovne stopnje. To je pomenilo, da je znesla leta 1965 v povprečju bruto 2%, leta 1966 1,75%, predlani in lani pa 1,25%.

Ker so osnovne stopnje prispevka bile v vsej republiki vsa leta enake, lahko primerjamo podatke o osnovnem prispevku na enega aktivnega zavarovanca z republiškim povprečjem;

ti podatki pa pokažejo obenem tudi poprečni osebni dohodek in je to po našem mnenju tudi refleksi gospodarske moči naše regije. Primerjava izražena v indeksu pokaže naslednje:

1965	1966	1967	1968
94,0	92,1	90,6	87,6

Ta problem je skrajno resno gospodarsko vprašanje celotne naše regije.

Ker pač z izpadom dohodka do republiškega povprečja ne moremo računati, ker velja načelo, da je treba v skupnosti prilagoditi vse ravnanje in potrošnjo z zbranim sredstvom, se postavlja to vprašanje v drugačni luči, in sicer, ali je mogoče pri toliko manjših dohodkih nuditi tudi enako vrsto in enakovredno zdravstveno varstvo in druge pravice iz zdravstvenega zavarovanja kot v ostalih skupnostih. Brez dvoma terja to veliko naporov in zelo grobo ocenjeno lahko rečemo, da imamo glavne dohodke 12% pod republiškim povprečjem, nivo pravic, zlasti zdravstvenega varstva, pa ni bistveno slabši od povprečja. Ob takih ugotovitvah pa se postavlja tudi vprašanje, če ni že lani prišlo pri zdravstvenem varstvu do stagnacije, ker o kakršnem koli napredku najbrž ne moremo govoriti. Čisto enostavno povedano — sklad bi imel preko 900 milijonov S din večje dohodke, če bi bile osnove enake kot so povprečne osnove v republiki.

Se druga zanimiva primerjava: število aktivnih zavarovancev je vsako leto po reformi rahlo nazadovalo, lani pa jih je bilo prvič po treh letih 86 več kot predlani.

Primerjava: v letu 1965 je bilo v naši skupnosti 67.368 aktivnih zavarovancev, v letu 1968 pa 66.415. Užitcev inva-

lidsko-pokojninskih dajatev leta 1965 je bilo 18.766, leta 1968 pa 22.060. Zavarovanih oseb je bilo leta 1965 161.909, leta 1968 pa 165.764.

Če še primerjamo število užitcev vseh invalidskih dajatev v naši skupnosti napram

aktivnim zavarovancem in primerjamo to z enakimi podatki za celo republiko, ugotovimo po podatkih iz leta 1967 (podatkov za republiko za leto 1968 še nimamo), da je na 100 aktivnih zavarovancev v celotni republiki 8,46 užitcev, v naši skupnosti pa 13,22 užitcev.

Iz teh podatkov sledi samo

zelo kratka in naravnost porazna ugotovitev za našo skupnost — vsako leto v gospodarski rasti zaostajamo, zdravstveno stanje naših zavarovancev pa je pri tem tudi bistveno slabše kot drugje. Vprašati se torej moramo: ali je gospodarsko zaostajanje posledica slabega zdravstvenega stanja naših delavcev, ali pa je slabo zdravstveno stanje naših delavcev posledica našega gospodarskega zaostajanja.

Financiranje

Socialno zavarovanje se financira po sistemu prispevkov. Zaradi znanih teženj zveza leta 1967 ni več limitirala skupnih stopenj prispevkov, temveč so pristojni republiški organi limitirali posamezne stopnje prispevkov.

V bistvu je šlo za skupno omejitev vseh osnovnih stopenj na 19,3% bruto, pri čemer je bila osnovna stopnja za zdravstveno zavarovanje limitirana na 5% bruto, za invalidsko-pokojninsko zavarovanje na 12,5% in za varstvo na 1,8%.

Tako je komunalna skupnost za preteklo leto po osnovi 5% prispevni stopnji in 1,25% dodatnega prispevka izkazala: 76.053.122,76 din čistih dohodkov; 79.618.623,37 din skupnih izdatkov; 3.565.500,61 din primanjkljaja; za kritje primanjkljaja je na voljo 1.538.470,04 din, nekriti del primanjkljaja pa znaša 2.027.030,57 din.

Temeljnji zakon določa, da se primanjkljaj krije prvensveno iz razpoložljivih rezervnih sredstev, za preostanek pa pozna zakon kot edino možnost predpis izrednega prispevka.

Po sklepu skupščine komunalne skupnosti Celje se del primanjkljaja krije z izrednim prispevkom v celi skupnosti, del pa v tistih občinah, ki izkazujejo primanjkljaj. Menimo

namreč, da je za del primanjkljaja, ki ga pokaže to razmerje, izključno vzrok v premajhnih dohodkih skupnosti kot celote.

Predpisan je izredni prispevek z enotno stopnjo 0,30% od neto osebnega dohodka, ki se uvaža za območje celotne skupnosti. Poleg enotne stopnje se predpiše diferencirana stopnja izrednega prispevka za občine: Mozirje 0,50, Sevnico 0,44, Slov. Konjice 0,48, Sentjur 0,58, Šmarje pri Jelšah 0,47 in Zalec 0,46% od neto osebnega dohodka. V teh občinah so stroški za zdravstveno zavarovanje višji, od povprečja v naši skupnosti.

Izredni prispevek se plačuje od 1. marca 1969 do 31. decembra 1969.

V letu 1967 je imel sklad zdravstvenega zavarovanja naše skupnosti po uporabi celotne rezerve 458 milijonov S din primanjkljaja, to je 289 milijonov S din več kot v letu 1968. Pokrili smo ga z izrednim prispevkom, plačevali pa smo ga v letu 1968 v višini 0,96% od neto v povprečju komunalne skupnosti. Celotni izdatki so bili lani le 547.092,17 din večji kot predlani, kar pomeni skrajno racionalizacijo potrošnje, ki je ne bo več možno izboljšati.

A. P.

Letovanja preko Izletnika

Letos bo Izletnik razširil možnosti letovanja po domovini na še številnejša bolj ali manj znana turistična naselja ob morju, v hribih ali v zdraviliščih. Cene niso visoke in so za vsak osebni dohodek. Pri Izletniku lahko dobite napotnico (kjer se upošteva tudi regres) za vsako naselje, ki vas zanima in tako ne bo težav pri rezervacijah in podobno. Ni pretirano, če zapišemo, to je tudi priporočilo občinskega sindikalnega sveta, da bo letošnje leto velik del rekreacije celjskih kolektivov organiziranih preko domačega podjetja Izletnik, kjer so formirali tudi novo delovno mesto — referenta za rekreacijo, katerega vodi tov. Pipal Ljerka. Tako lahko priporočamo celotne Izletnikove usluge v okviru različnih oblik rekreacije.

Izpopolnjevanje poslovne organizacije

Podjetje se je že v letu 1968 odločilo, da bo izpopolnilo poslovno organizacijo podjetja, kar naj bi v prihodnje bil tudi stalen proces predvsem s ciljem ekonomiziranja poslovanja in urejanja medsebojnih odnosov ter kompetence.

S tem namenom je tudi bila ustanovljena strokovna služba — organizacijski oddelek, ki bi v prihodnje deloval predvsem na naslednjih področjih: analize in vodstvenih funkcij v podjetju; spremljanje znanstvenih dosežkov organizacije upravnih in vodstvenih funkcij; predlaganje izboljšav poslovanja, po možnosti v več variantah; zasledovanje, če se sprejeti predlogi v praksi izvajajo ter dajanje potrebnih navodil, ki konkretizirajo predloge; proučevanje in organizacija pravičnih instanc in komunikacijskih poti; urejanje medsebojnih odnosov in razmejevanje kompetenc delovnih enot; izdelava organizacijskih predpisov (standardov) o poslovanju posameznih delovnih enot s sodelovanjem le-teh; sodelovanje pri izdelavi internih samoupravnih predpisov, kadar jih predlagajo delovne enote; nadziranje izvajanja

predpisane organizacije, navodil in predpisov; uvajanje srednje in visoke mehanografije za potrebe komercialnega in finančnega poslovanja ter analize in statistike; uvajanje sodobnih metod obračuna (Direct Costing) in drugih; občasno sodelovanje pri izdelavi organizacijskih pravilnikov, predpisov, standardov, navodil itd.; sodelovanje na sestankih, kjer se obravnava tematika iz področja organizacije.

Za delovanje na specializiranih področjih priprave proizvodnje in proizvodnje ter ekonomike se predvideva naslednje: ugotavljanje in analiziranje dejanskega stanja organizacije proizvodnje in priprave proizvodnje; zasledovanje novih dosežkov znanosti in na osnovi študija in proučevanja organizacije, dajanje predlogov o izboljšavah; nadziranje izvajanja sprejetih predlogov v praksi; organizacija dela v

pripravi proizvodnje in v proizvodnji tako, da je kontinuiranost zagotovljena; skrb za racionalnost gospodarjenja; dajanje predlogov za odpravo ozkih grl; sodelovanje z organizatorjem transporta, da ne pride do zastojev; urejanje in usklajevanje dela med posameznimi enotami; dajanje navodil pri izvajanju organizacijskih nalog; izdajanje navodil in standardov za poslovanje proizvodnih enot s sodelovanjem prizadetih enot; nadziranje izvajanja predpisane organizacije, navodil, predpisov, standardov podjetja in podobno; koordiniranje organizacije med posameznimi službami, oddelki, obrati in delavnicami; ugotavljanje in proučevanje obstoječega administrativnega poslovanja podjetja; predlaganje izboljšav za racionalnejše administrativno poslovanje; izdelovanje standardov — predpisov za administrativno poslovanje; izdelovanje standardov pisarniške opreme in proučevanje ter predlogi za uvedbo in nabavo enotne pisarniške opreme — mehanizacije; proučevanje in predlogi za

uvedbo tipiziranih in sodobnih pisarniških pripomočkov; nadzorovanje nabave pisarniških pripomočkov; odobranje nabave oziroma izdelave vseh novih obrazcev; proučevanje uporabnosti obrazcev, njih funkcionalnost, preglednost in koristnost ter oblikovanje, dopolnjevanje in ustrezno spreminjanje le-teh v soglasju s predlagatelji; občasno sodelovanje z zavodi in institucijami, ki se bavijo z organizacijo.

Za postopno izvrševanje teh nalog je zadolžen organizacijski oddelek, ki deluje kot strokovna služba, podrejena glavnemu direktorju podjetja ter ima v svojem sestavu diplomiranega metalurškega inženirja, diplomiranega ekonomista organizacijske smeri, ki vodi oddelek in samostojnega referenta za administracijo, medtem pa trenutno še išče enega diplomiranega ekonomista.

Med prve naloge te strokovne službe sodijo:

- Definiranje organizacije podjetja, torej postavitev makro sheme, mezo sheme in mikro sheme ob vsestranskem sodelovanju vseh zaposlenih v sektorjih podjetja in v samostojnih oddelkih s tem, da se pripravijo:

- opisi vseh delovnih mest (redno delo, občasno delo, material, ki se uporablja na delovnem mestu, delovna sredstva, kako se odreja delo na delovnem mestu, naziv neposredno nadrejenega delovnega mesta);

- zahteve delovnega mesta (strokovnost, odgovornost, napor, pogoji dela);

- rangiranje znotraj sektorjev, samostojnih oddelkov, itd.

- Uvajanje metode variabilnih stroškov — Direct Costing — v poslovanje podjetja (za tehnično, komercialno in ekonomsko finančno področje).

Predvideli smo minimalno kadrovske zasledbe oddelka — službe zaradi čim nižjih stroškov, predvsem pa, ker želimo in pričakujemo aktivno sodelovanje vseh članov kolektiva, kadar bomo potrebovali njihovo strokovno sodelovanje, saj bo slednje usmerjeno k istemu cilju, to je k čim boljši organizaciji in s tem ekonomiziranju poslovanja.

Ce ob tem pripomnimo še, da moramo ob koriščenju uslug tujih organizatorjev prispevati za usluge tudi v razmerju najmanj 1:3, je z ozirom na velikost podjetja permanenten obstoj takšne službe prav gotovo nesporen in predvsem — ekonomsko utemeljen.

-m-

Novice iz celjskega gledališča

W. GOODHART:

GENERACIJA

Delo, ki smo ga naštevali že pred časom in ki mu je bila napovedana premiera že 6. decembra, je prišlo na oder zaradi različnih ovir šele 21. februarja. Pred leti je bilo uprizorjeno na Broadwayu s Henryjem Fondom v glavni vlogi in je doživelo precejšen uspeh. Ime avtorja, ki je povezan s tem uspehom, pa je tudi vse, kar vemo o pisatelju. V naš repertoar je prišla zaradi dokaj sprejemljivega komedijskega žanra in pa ideje, ki je blizu našim razmeram. Beseda generacija temelji na spoznanju, da generacija nismo mi, marveč naši otroci, njihovi potomci pa so spet njihova generacija. Gre za problem vključevanja mladih v Sistem starih. Ta Sistem (konkretno gre za Združene države) naj bi mlade, ki ga odklanjajo, prisilil (če prej ne, pa v stiski), da bi se vanj vključili. Toda mladi so neverjetno odporni proti Sistemu, gradijo si svoj svet — in ga tudi potrjujejo.

Vsebinsko na kratko: mlado dekle se poroči v New

Yorku, ne da bi njeni starši vedeli za to. Pričakuje otroka. Nepričakovano jo obišče oče, najavi se je zelo na hitro, najde pa v podstrešni sobici samo svojega neznanega zeta — slikarja, pesnika, amaterja na vseh področjih, skratka po očetovi presoji zagrozenega beatnika. Mladi mož mu ni niti najmanj všeč, niti po nazorih, niti kot hranitelj njegove hčere. Misli, da mora razdreti zakon, če hoče rešiti hčerko. Odklanjajoč konvencije starega sveta (Sistema), sta se mlada dva namreč odločila, da bosta rodila otroka doma, brez zdravniške pomoči. Obupan oče kliče na pomoč zdravnika, odvetnika in še nekega založnika, ki naj bi izdal fantove pesmi in tako upornika posredno vendarle pripeljal v »neporušljiv Sistem«. Na koncu mora oče delno kapitulirati. Kapitulacija je v njegovem spoznanju, da življenje — tako kakor ga pojmujejo mladi — vendarle ni brez vrednot, le da se je sam odtujil letom, ko so mu bile še blizu.

Komedijo je z režirala Balbina Battelino-Baranovičeva. Sceno je zasnoval Sveta Jovanovič, lektor je bila Majda Križajeva. Glasbeno oprema: Edo Goršič. Kostume je izbrala režiserka sama. V glavni vlogi kot oče bo nastopil Sandi Krošl. Njegova hčerka bo Jana Smidova, zet Marko Simčič. Zdravnika bo kreiral Marjan Dolinar, odvetnika Branko Grubar, založnika Stefan Volf.

Režiserka Balbina Battelino-Baranovičeva ob premieri GENERACIJE: »Medtem ko sodobno gledališče posreduje nova odkritja resnice, želi ubežati vsakdanjosti življenja; odmika se od realnega atmosferskega vzdušja... Velika večina gledališkega občinstva, tudi dandanašnji, pa nasprotno pričakuje, da v gledališču ponovno doživi — vsebinsko in oblikovno ritem svojega vsakdanjega življenja; gledališki odziv na drobne probleme vsakdanjosti je močno priljubljen pri širokem gledališkem občinstvu«.

PRIHODNJI PREMIERI:

Sredi marca bo premiera ene najbolj duhovitih sodobnih komedij: ZARES CUDEN PAR Neila Simona. Režiser je Franci Križaj. — Nato gredo v študij VESELE WINDSORCANKE Williama Shakespeara v režiji Jura Kislingerja.

GINKARNAR 7

PROGRAM LETOVANJ IN REGRESIRANJA V LETU 1969

Komisija za družbeni standard pri Centralnem delavskem svetu je na seji dne 21. februarja sprejela program letovanja, predlog sistema regresiranja in predlog predračuna regresov ter navodila o načinu in pogojih za uveljavljanje pravice do letovanja in regresa.

Kje bomo letos letovali OB MORJU LAHKO LETU- JETE V ŠESTIH KRAJIH

V počitniškem domu v Piranu so na razpolago tri dvoposteljne in dve triposteljni sobi, skupno po dvanajst ležišč v eni izmeni. Letovanje je možno od 12. julija do 31. avgusta in na posebno zahtevo tudi od 18. do 28. junija, če se prijavi več interesentov. Od 28. junija do 12. julija je dom rezerviran za goste iz Čehoslovaške. V domu bodo letos na razpolago le prenočišča. Hrana je zagotovljena pri rezerviranih omizjih v »Gostišču ob obali«. Cena penziona za vključeno turistično takso je 25 din, prevoz z avtobusom pa 21 din.

V Crikvenici v Odmaralištu tvornice odeče i rublja KAMENSKO — Zagreb so na razpolago dve dvoposteljni in ena triposteljna soba z dodatno posteljico; skupno je sedem ležišč v vsaki izmeni. Letovanje je možno od 11. junija do 10. septembra. Cena penziona bo predvidoma 29,00 din. Turistična taksa ni vračunana v ceni. Pogodba se ni sklenjena. Prevoz z avtobusom pa stane 29,50 din.

V Rabu v počitniškem domu podjetja Varteks Varaždin so na razpolago ena štiriposteljna, ena triposteljna in ena dvoposteljna soba v objektu »Astoria« in ena dvoposteljna soba v objektu »Danica«, skupno po devet do enajst ležišč v eni izmeni. Letovanje je možno od 11. junija do 10. septembra. Cena penziona je 31 din. Turistična taksa ni vračunana v ceni. Avtobus do Jablanca 30,50 din; trajekt za osebo 5 din, za osebni avto 30 din.

V Supetru na Braču v zasebni hiši Mate Papiča so na razpolago ena dvoposteljna soba, tri triposteljne sobe in ena štiriposteljna soba, skupno petnajst ležišč. Hrana je zagotovljena pri Hotelskem podjetju Jadran. Letovanje je možno od 11. junija do 10. septembra. Cena penziona 30 din. Turistična taksa v ceni ni vračunana. Pre-

voz z vlakom do Splita 49 din, z ladjo iz Splita v Supetar 5 din.

V Biogradu na moru smo pri Počitniški skupnosti Zalec najeli dve weekend hišici s tremi in štirimi ležišči, za čas od 10. junija do 29. avgusta. Cena penziona v juniju 23 din, v juliju in avgustu 29 din. Turistična taksa 1,20 din ni vračunana v ceni. Avtobus 40 din.

V Preku na otoku Ugljanu v počitniškem domu sindikata Elektra Zagreb je na razpolago ena triposteljna soba od 1. julija do 31. avgusta. Cena penziona 30 din. Turistična taksa v ceni ni vračunana. Dokončna pogodba še ni sklenjena. Avtobus do Zadra 36,40 din ali vlak 49 din, ladja 2 din.

DOMOVI V VIŠINSKIH KRAJIH

V Ondražu pri Ostravi na Češkem v počitniškem domu podjetja Vitkovické Stavby je na razpolago 40 ležišč v eni izmeni od 30. junija do 9. julija. Cena penziona 30 din, stroški prevoza z avtobusom 25 din v obe smeri. Turistična taksa je vračunana.

V Logarski dolini v našem počitniškem domu so štiri triposteljne in tri dvoposteljne sobe. Dom bo odprt od 10. junija do 10. septembra. Hrana v Planinskem domu. Cena penziona 28 din. Pogodba s Planin-

Letos bomo lahko letovali tudi na Rabu — v domu Astoria

skim domom še ni sklenjena. Turistična taksa v ceni ni vračunana.

V Rinki v Solčavi smo za sezono od 1. julija do 31. avgusta rezervirali le eno dvoposteljno in eno triposteljno sobo. Do 15. maja lahko rezerviramo še več ležišč, če bosta obe sobi oddani za vso sezono. Cena pen-

ziona 28 din v sezoni, izven sezone 26 din. Turistična taksa v ceni ni vračunana.

V Sladki gori so tri dvoposteljne sobe. Dom posluje od 1. aprila do 30. oktobra. Cena penziona v predsezoni 26 din, v sezoni 28 din. Turistična taksa ni vračunana v ceni.

ZDRAVILIŠČA

V zdravilišču Slatina Radenci bomo rezervirali brezplačno zdravljenje izven sezone za štiri osebe in okrevanje za 36 oseb v času od 1. junija do 31. oktobra. Cena za letovanje v sezoni je 30 din za penzion. Turistična taksa v ceni ni vračunana.

V Čateških toplicah je rezervirano brezplačno zdravljenje za deset oseb izven sezone.

V zdravilišču Rogaška Slatina bomo rezervirali brezplačno zdravljenje za dve osebi.

V zdravilišču Dobrna bomo rezervirali brezplačno zdravljenje za štiri osebe.

Skupno število rezerviranih nočitev je 6686, od tega ob morju 4770, v višinskih krajih 1356 in v zdraviliščih 560.

Roki in pogoji prijav oziroma rezervacij

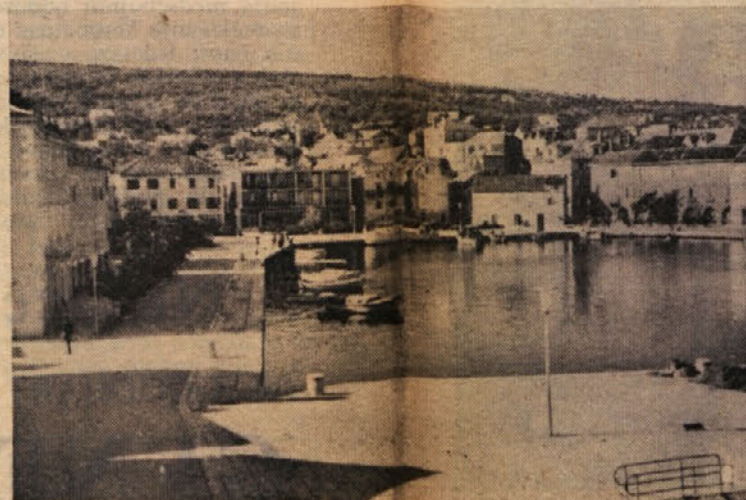
Izmenje v počitniških domovih so enotne desetdnevne in petnajstdnevne. Prijave za le-

prijavljenci lahko zagotove željena letovanja.

Rok za dokončno rezervacijo je do 15. maja. Prednost rezervacij imajo tisti, ki so vložili informativno prijavo. Izbor časa in kraja letovanja se določa po kronološki prednosti.

Rezervacija bo sprejeta le, če bo prijavitelj plačal stroške pogodbenih penalov za naročeno prenočišče ali penzione. Namesto plačila v gotovini lahko podpiše odstopno izjavo s katero pooblasti Cinkarno, da mu od osebnih dohodkov odtegne toliko znesek, kolikor bi znašali pogodbeni penali za neizkoriščena ležišča ali penzione.

Rezervacija preneha, če predplačnik 15 dni pred naročenim

Doslej najbolj priljubljeno letovišče je Supetar na Braču

pričetkom letovanja ne dvigne napotnice in ne vplača celotnega zneska za penzijske usluge z obračunanim regresom.

Napotnice izdaja referent za rekreacijo. Za obračun regresa mora prijavitelj predložiti naslednja dokazila:

- potrdilo oddelka za obračun osebnih dohodkov o višini že izplačanega povprečnega osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih pred izdajo napotnice;

- potrdilo o višini povprečnega osebnega dohodka v zadnjih treh mesecih za svojega zakonca;

- če je zakonec zaposlen v drugem podjetju, potrdilo da otroci ne bodo uživali regresa v tem podjetju;

- potrjene zdravstvene knjižice vseh vzdrževanih družinskih članov zaradi izračunavanja regresne stopnje; vzdrževani družinski člani, ki so upravičeni do regresa, so: nezaposleni zakonec, otroci, posvojenci in pastorki, katere starši vzdržujejo. Steje se, da je družinski član vzdrževan, če ima potrjeno zdravstveno knjižico, ki je izdana na ime vzdrževanca.

Ob izdaji napotnice podpiše prejemnik izjavo, da bo plačal

Cinkarni vso škodo, ki bi nastala, če napotnice ne bo izkoristil v celoti ali delno. Če naročnik ne izkoristi vseh penzionov po napotnici, mora vrniti Cinkarni tudi preplačilo regresa.

Obračunavanje regresa za letovanje izven naših ali najetih domov

Regres bo koristniku obračunan le na osnovi takih potrdil, s katerimi nedvomno dokaže,

račun pri turistični agenciji. Samo potrdilo o plačani turistični pristojbini in prijavi bivališča se ne priznava kot dokazilo.

— Če bo koristnik regresa po toval iz kraja v kraj in ne bo razpolagal z računi za vsa prenočišča, se bo število korišćenih dni priznalo za čas od prve-

OBRAČUN REGRESA ZA POTNE STROŠKE

Regres za potne stroške bo obračunan po končanem letovanju na osnovi predloženih vozovnic. Osnova za obračun je polna cena za drugi razred vseh vrst vlakov ali polna cena avtobusnega ali ladijskega prevoza. Koristnik mora predložiti za obračun vse vozovnice. Če vozovnic ne bi predložil bo obračunana najkrajša relacija z drugim razredom brzega vlaka. Avtobusna cena za prevožen kilometer se izračunava po ce-

ga dokazanega do poslednjega dokazanega prenočišča in nekaterimi vmesnimi prenočišči v presledkih.

— Letovanje v krajih, kjer žive zakonec ali otroci ali starši koristnika oziroma njegovega zakonca ali drugi ožji sorodniki se ne regresira.

niku Izletnika Celje, cena za prevoz na ladji pa po ceniku za turistični razred. Enako bodo obračunani prevozniki stroški za prevoz z osebnimi avtomobili. V takem primeru se relacija dokazuje s potrdili o plačanih prenočiščih.

Delavcem, ki bodo koristili brezplačno zdravljenje ali okrevanje se povrnejo prevozniki stroški in plačana turistična taksa v celoti po povratku.

BREZPLAČNO ZDRAVLJENJE IN OKREVANJE

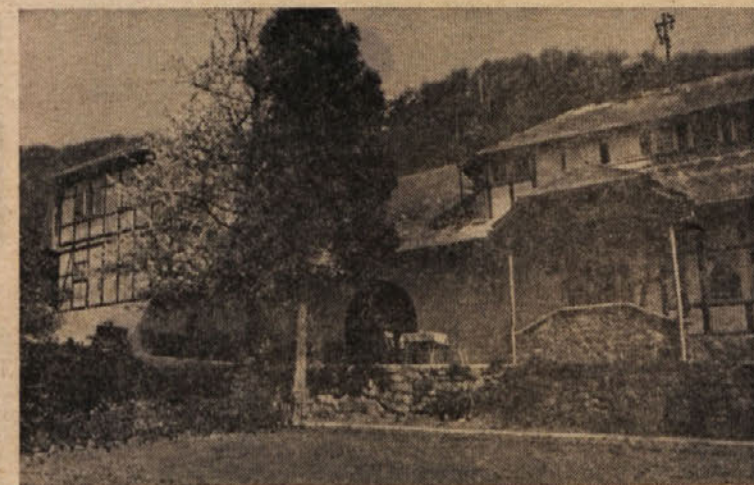
Zdravnik obratne ambulante bo izdelal predlog v obliki seznama posebej za zdravljenje in posebej za okrevanje. Obratovodstva izdelajo vrstni red predlaganih po lastni presoji. Komisija za družbeni standard nato določi število upravičen-

cev za vsak obrat posebej. Pri tem upošteva težino dela v obratih. Upravičenci po seznamu bodo po vrstnem redu pisмено vabljeni naj se prijavi za zdravljenje ali okrevanje v določenem roku.

Letovanje otrok v počitniških kolonijah

Regres za letovanje v počitniških kolonijah za šolske in predšolske otroke bo priznan le tistim otrokom, ki jih predlaga

občinski center za socialno delo. Za izdajo napotnice so potrebna enaka dokazila kot za regres v počitniških domovih.

Ljubiteljem miru in lepe narave bo vseh dopust v počitniškem domu na Sladki gori

Posebna navodila

Kadar vzdrževani družinski člani ne letujejo skupaj z delavcem, oziroma letujejo prej, se jim regres prizna, če upravičenec podpiše odstopno izjavo, da bo plačal polno ceno, če po lastni krivdi v tekočem letu ne bo letoval. Taka priznanja upravičenosti bo komisija obravnavala individualno.

Če izbere delavec sobo z večjim številom ležišč, kot jih koristi in ostane odvečno ležišče nezasedeno po njegovi krivdi ali zahtevi, je dolžan Cinkarni povrniti stroške, ki nastanejo zaradi neizkoriščenih nočnin ali penzionov.

Turistično takso mora vsak koristnik vplačati v počitniškem domu ob prihodu.

Vsak prijavitelj naj pri referentu za rekreacijo prečita celotna navodila o regresiranju, da se seznani s svojimi pravicami in dolžnostmi in se s tem izogne kasnejšim nesporazumom.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Iz zasedanj centralnega delavskega sveta

(Nadaljevanje z 2. strani)

minimalni, kar kaže, da smo s postavitvijo stalne komisije za kontinuirano inventuro v tem oziru precej pridobili. Je pa še nekaj osebnih obremenitev, ki pa morajo biti kmalu razčiščene.

Centralni delavski svet je določil tudi komisijo, ki bo pripravila kriterije za izdelavo novega pravilnika o delitvi osebnih dohodkov.

Odobril je tudi povečanje honorarjev predavateljem na naši tehniški šoli in na raznih tečajih. Predavateljem na tečajih se honorar poveča od sedanjih 8,00 din na uro na 12,00 din na uro, predavateljem na tehniški šoli pa od sedanjih 12,00 din na 16,00 din na uro. Dosedanji honorarji so bili majhni, zaradi tega je bilo težko najti predavatelje za izobraževanje naših delavcev.

V sredini meseca februarja pa je centralni delavski svet zopet imel sejo na kateri je sprejel in potrdil zaključni račun podjetja.

Nesreče pri delu – Nesreče pri delu – Nesreče pri delu – Nesreče pri delu – Nesreče pri delu

Število nezgod v mesecu januarju je za 45 odstotkov večje od poprečja preteklega leta. V primerjavi z rezultati, doseženimi v decembru preteklega leta, smo dosegli zmanjšanje števila poškodb za 10 odstotkov in zmanjšanje izgubljenih dni za 19 odstotkov. Z doseženimi rezultati pa ne moremo biti zadovoljni, ker so večji od že doseženih letnih poprečij iz leta 1964 do 1968.

V številu poškodb imamo tudi eno poškodbo, ki se je končala s smrtnim izidom. Slo je za neupoštevanje varnostnih ukrepov s strani samega ponesrečenca, ki je bil KV krovce ter je imel petnajst let prakse.

Na strehi je imel vsa potrebna zaščitna sredstva, vendar v trenutku, ko je s svojo težo streho predrl, ni imel pritrjenega varnostnega pasu na zaščitno vrv, kar je bilo zanj usodno.

pirita. Pri tem mu je kramp odletel ter ga udaril po glavi.

V OBRATU TOPILNICA

Štefan KOREZ je vstavljal predleže v pečno okno. Stolica na kateri stoji predlež se je pri tem premaknila ter mu skupaj s predležem padla na roko. Poškodoval si je dva prsta.

Miodrag PAVLECOVIĆ, pri nameščanju pokrova saržirne odprtine pri thede peči ni imel pravilno nameščenega ščitnika za obraz. Vroč cinkov prah mu je puhal skozi odprtino ter opeknel ponesrečenca po nezashčitenem obrazu.

Anton Gorenjak ni pazil pri nakladanju kesonov na voziček ter mu je stisnilo prst leve roke med kesonom in vozičkom.

Anton VIVOD je s pomočjo železnega droga odstranjeval poškodovane retorte iz destilacijske peči. Pri tem je retorta zdrsnila ter mu drog zbila iz rok. Drog mu je padel na levo nogo ter ga udaril po narti.

Bogdan MALJKOVIĆ si je pri odpiranju vrat temperjskih peči poškodoval (stisnil) prst leve roke.

Gabrijel ZUPANC je menjal smer plina za destilacijsko peč. Pri tem se je snela protiutež menjalnika ter mu stisnila kazalec in palec desne roke.

Danijel BELINA je šel k sejalnemu napravam za cinkov prah. Pri tem je stopil na rob vedra za cinkov prah, kjer mu je spodrsnilo; pri padcu si je poškodoval rebra.

Peter OCEPEK je kljub opozorilu malomarno polnil retorte, tako, da je vrglo vročo šaržo iz retorte imenovanemu v obraz.

Jože JANCIC je tehtal cinkov prah iz poizkusne peči. Ko ga je hotel presipati v večje vedro se je prah vžgal ter ga opeknel po obrazu.

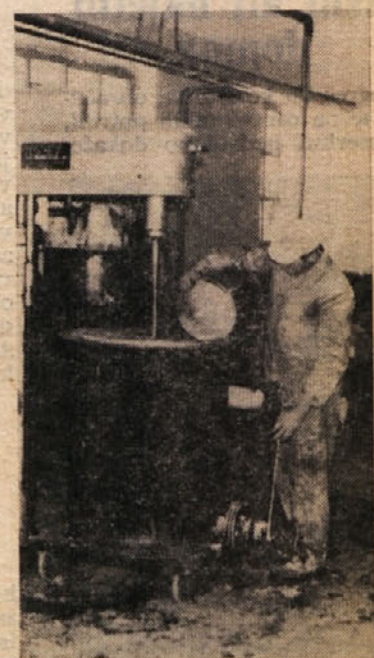
Ante GALJOT je odstranjeval predleže iz pečnih oken. Zaradi neprevidnosti in pomanjkanja poklicnih izkušenj mu je cink brizgnil po nogi in v čevlji.

Vlado SUSA se je opeknel po palcu desne roke s strgalom pri desaržiranju retort.

Bogdan MALJKOVIĆ je pri dviganju predležev v pečna okna občutil bolečine v vratu.

V OBRATU CINKOVO BELILO

Jernej NOVAK ni upošteval

Mešalec v obratu kemija III.

navodil za varno delo ter je šaržiral vlažen cink v peč. Pri tem je vroči cink brizgnil iz peči ter ga opeknel po telesu in po nogi.

V OBRATU RAFINACIJA CINKA

Lazo MILJEVIĆ je ulival cink v model, ki je bil počen. Ko je začel tekoči cink brizgati, je imenovani odskočil od modelov pri čemer mu je padel ščitnik za obraz z glave in cink ga je opeknel po desni strani obraza.

Rado KOVAČEVIĆ je ulival cink v model, ki je bil počen. Tekoči cink je začel brizgati in ponesrečenec je odskočil stran. Kljub temu mu je cink brizgnil s strani pod ščitnik ter ga opeknel po desni strani obraza.

Alojz BOBEK je ulival cink v počen model. Tekoči cink ga je opeknel po obrazu pod ščitnikom.

V OBRATU KERAMIKA

Franc RIHTER je vlagal retorte v temperjsko peč. Pri tem je stopil na mokro železno ploščo, spodrsnil ter si zvil levo nogo v sklepu.

(Nadaljevanje na 11. strani)

Primerjava doseženih rezultatov

	Januar 1969	December 1968	Poprečje 1968
Poprečno število zaposlenih	2155	2112	2062
Število poškodb pri delu	35	40	24,8
Število poškodb pri delu – smrtnih	1	—	—
Število izgubljenih dni	498	625	502
Število poškodb na 100 zaposlenih	20,1	22,8	14,3
Poprečno število izgubljenih dni na 1 poškodbo	13,9	15,6	20,4
Poprečno število izgubljenih dni na 1 zaposlenega	2,78	3,43	2,9
Število poškodb na poti	7	6	3,3
Število izgubljenih dni	93	95	75
Smrtna nezgoda	42	720	580,1
Skupaj vseh poškodb	1	—	—
Skupaj izgubljenih dni	491	620	477

Primerjava rezultatov v posameznih ekonomskih enotah s poprečjem preteklega leta.

	Januar 1969	poprečje 1968	Januar 1969	poprečje 1968
	Število poškodb na 100 zaposlenih		Število izgubljenih dni na 1 poškodbo	
Metalurgija	33,7	23,7	14,8	20,4
Predelovalni obrati	16,9	16,3	12,4	16,3
Kemija I. in III.	39,5	10,5	7,9	27,5
Kemija II.	—	2,3	—	9
Vzdrževalni obrati	13,3	14,8	13,8	18,9
Uprava in ostalo	5,6	6,3	25,3	22
Skupaj:	20,1	14,3	13,9	20,4

Primerjava rezultatov, dosežena v posameznih ekonomskih enotah nam jasno kaže, katera ekonomska enota stoji pred problemi po vprašanju varstva pri delu. Reševanja teh problemov se bo treba lotiti sistematsko in organizirano brez zaletavosti.

Najtežja situacija je v ekonomski enoti metalurgija, v kateri je imela topilnica okoli 67% vseh poškodb, o le-tej vemo, da ima težke delovne pogoje in pomanjkanje delovne sile. Poleg topilnice ima okoli 22% poškodb rafinacija cinka, kjer bo potrebno posvetiti več pozornosti brezhibnosti modelov in zahtevati, naj ti služijo svojemu namenu, ne pa kot podlaga za ravnanje orodja. Počeni in zato vlažni modeli so bili glavni vzrok nekaterih poškodb. Kontrolno izvajanje varnostnih ukrepov s strani nadzornega osebja je potrebno pooprstiti.

Tudi v ekonomski enoti predelovalni obrati ima valjarna večino poškodb. Razumljivo, da rekonstrukcija valjarne med normalnim obratovanjem vpliva na poslabšanje delovnih pogojev in povzroča tudi deloma nered. Vendar bo prizadevanje nadzornega kadra imelo pozitiven vpliv na zmanjšanje števila

poškodb s pooprstitvijo kontrole izvajanja varnostnih ukrepov. Moramo se zavedati, da ima tudi valjarna določeno število na novo zaposlenih delavcev brez industrijskih izkušenj, ki rabijo povečano pozornost s strani nadzornega kadra.

Pri delu so se poškodovali

V OBRATU PRAŽARNA IN KISLINA

Vinko PAVŠNER je s krampom razbijal zamrznjene grude

Pri preizkušanju naših kemolit plošč sodeluje tudi montažer tovariš Bombač

Ali napake odpravljamo le s prekinitvijo dela?

Ze dolgo je širši javnosti znano, da je bazična industrija v škripcih in prav tako tudi Cinkarna, saj že dve leti nismo pre-maknili osebnega dohodka; čeprav to ne velja za vse. Vrsto težav in vzrokov, zakaj smo v taki situaciji itd., je bilo že povedanih in obrazloženih. Pri raznih zahtevah smo največkrat naleteli na gluha ušesa. Vse se premika zelo počasi, zato ni čudno, če se vreča enkrat napolni.

DOVOLJ IMAMO OBLJUB - HOČEMO KONKRETNE REŠITVE!

Postavimo se v situacijo tistih delavcev, ki so zaslužili manj kot 600 din. Ne glede, kako je razvrščen na delu in kako je

ki se pojavljajo pri takih dohodkih pa se še stopnjujejo, ko v drugih kolektivih isti poklici presegajo tudi neko normalo. Zato našo prekinitvev dela ne bi kazalo speljati na politično aktivnost in neaktivnost, temveč

novne organizacije sindikata do zvezne institucije aktivno sodelovali na vseh razgovorih. Zato organizacija lahko zavzame le stališča, ker so rešitve v drugih rokah, zato smo sklicali tudi vrsto sestankov s predstavniki drugih forumov, ki naj že enkrat pogledajo resnici v oči. Ob teh sestankih je že bilo pre-

cej informacij, zato jih ne bi kazalo le ponavljati. Iz vsega je možno zaključiti, da si bomo morali največ pomagati sami. Ta pomoč pa je izvedljiva, če bomo enotni in disciplinirano izpolnjevali dogovore. Vsak dogovor pa mora upoštevati tudi človeka, ne samo številke.

Martin Andrejaš

Nesreče pri delu - Nesreče pri delu - Nesreče

(Nadaljevanje z 10. strani)

V OBRATU VALJARNA

Simon ŠTABOS je pri valjanju plošč na elektroprogi pomagal odstranjevati izvaljene plošče. Pri tem je spodrsnil in ko se je hotel uloviti je dobil prst leve roke med valje ter si ga poškodoval.

Drago SIVKA je rezal srebrno ploščo. Pri tem se je ob rob plošče vrezal v sredinec leve roke.

Milan KERSNIK se je polil pri vlivanju cinka s tekočim cinkom po čevlju. Cink ga je opeknel po stopalu desne noge.

V OBRATU KEMIJA I.

Radovan SEKULIĆ ni upošteval navodil za varno delo in namerno ni uporabljal očal. Pri centrifugiranju modre galice je dobil zaradi neuporabe zaščitnih očal droben kristal galice v levo oko.

Ignac MAROVŠEK se je pretegnil, ko je nakladal cinkov pepel na prikolico.

Slobodan PETROVIĆ je peljal ročni voziček naložen z 250 kg

superfosfata. Spotoma mu je spodrsnilo; pri padcu si je poškodoval roko nad zapestjem.

Azis HADŽIĆ ni uporabljal predpisanih zaščitnih očal, ko je zapiral vrata razkrojevalca v obratu superfosfata. Pri tem mu je padel drobci le-tega v desno oko.

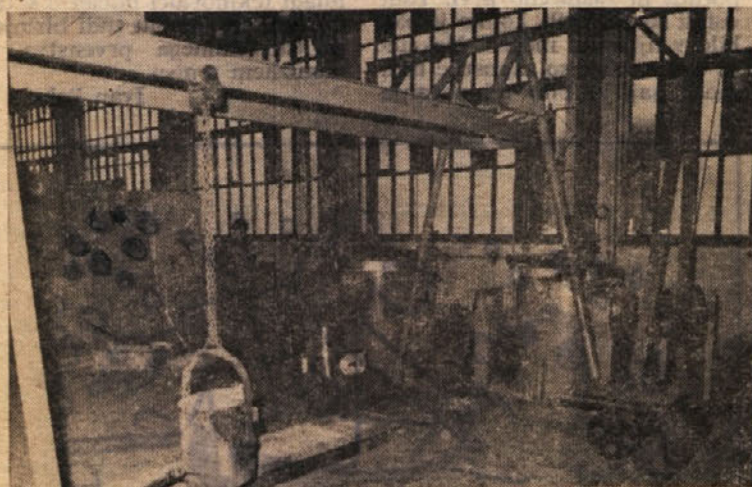
Josip MARKŠA je polnil novi razkrojevalec s tekočim vročim superfosfatom. Pri tem ni pazil, ko je iz razkrojevalca nekaj superfosfata odteklo ter mu lažje opeklo roko v zapestju. Pri polnjenju bi se moral od razkrojevalca odstraniti.

Pero ILIĆ je peljal superfosfat na ročnem vozičku. Ker mu je spodrsnilo, je padel. Pri padcu si je poškodoval prst leve roke.

Nikola PEJKIĆ si je pri zapiranju vrat vagona priprl ter poškodoval palec desne roke.

Pavel ČAČIĆ je peljal superfosfat na ročnem vozičku. Pri tem mu je spodrsnilo. Pri padcu mu je voziček stisnil dva prsta na desni roki.

(Nadaljevanje na 15. strani)

Naprava za pripravo različnih cinkovih zlitin

tretiran, je 600 din še vedno pri današnjih cenah skoraj eksistencijsni minimum.

Na kratko povedano, da je s stalnim stiskanjem pasu in ob vedno večji produktivnosti naš delavec zelo podoben mravlji. Mnogokrat se je preslišalo, da je potrebno upoštevati tudi tiste, ki s svojimi zaslužki ne zmorejo preživljati družine in se obračajo na sindikat po socialne podpore. Vsi ti problemi,

razrešiti materialni položaj podjetja in kolektiva.

IZ SEJ IN SESTANKOV

V razreševanje naših problemov se je najaktivneje vključil sindikat, saj so tovariši od os-

Kje bomo letovali?

(Nadaljevanje z 9. strani)

SISTEM REGRESIRANJA

Komisija je predlagala delavskemu svetu enake regrese kot v lanskem letu.

— Regres pripada v Cinkarni zaposlenim delavcem, upokojencem in vzdrževalnim družinskim članom, če letujejo najmanj tri dni neprekinjeno in največ petnajst dni v letu.

— Za letovanje v naših objektih, ki jih bomo dobili na osnovi zamenjave ali v pogodbeno

najetih objektih, pripada regres po 15 din na dan. Za letovanja v ostalih objektih v priznanih turističnih krajih in organiziranih campingih pripada regres po 10 din na dan.

— Za vzdrževane otroke do 10 let starosti bo regres iz točke 2 manjši za odstotek otroškega popusta v naših in pogodbeno najetih objektih, v ostalih objektih pa za 50 %.

— Za zaposlene, katerih povprečni dohodek na družinskega člana je manjši od 600 din, bo regres povečan po 10 % enotne osnove na vsakih 100 novih dinarjev manjšega povprečnega osebnega dohodka do največ 50 % povečanega regresa.

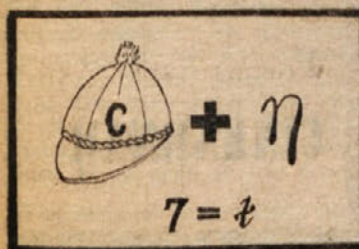
Regresna lestvica (v novih dinarjih na dan)

Povprečni osebni dohodek na družinskega člana	V cinkarniških in najetih domovih	V drugih domovih neorganizirano
Nad 600,—	15,—	10,—
od 500,— do 600,—	16,50	11,—
od 400,— do 500,—	18,—	12,—
od 300,— do 400,—	19,50	13,—
od 200,— do 300,—	21,—	14,—
do 200,— din	22,50	15,—

REBUSA

(6, 4, 5)

7 = 4

Stroške zdravljenja v naravnih zdraviliščih ali okrevanja v počitniških domovih za 50 zaposlenih delavcev bomo krili v celoti. Prav tako tudi stroške prevoza in turistične takse. Za brezplačno okrevanje pridejo v poštev dolgoletni delavci, ki delajo na težkih in zdravju škodljivih delovnih mestih, pri čemer se upošteva predlog zdravnika, mnenje obratovodje in delavčevo materialno stanje. Brezplačno okrevanje se prizna le v pred in posezoni.

Za prevoz na letovanje v naše ali pogodbene objekte ali v druge priznane turistične kraje bo regresirano 50 % potnih stroškov za vse tiste, ki jim pripada regres za letovanje, do največ 50 % din regresa na posameznika. Prevoz z lastnimi vozili bo vračunan po ceni drugega razreda brzega vlaka oziroma avtobusa na isti relaciji.

I. Svetličič

CINKARNAR 11

Mladinsko tekmovanje v namiznem tenisu

SPORTNA KOMISIJA PRI TOVARNISKEM KOMITEJU ZMS CINKARNE CELJE JE ORGANIZIRALA V ČETRTEK 27. FEBRUARJA 1969 TEKMOVANJE MLADINCEV V NAMIZNEM TENISU, V NAŠI SPORTNI DVORANI. PRIJAVILO SE JE SEDEMNAJST TEKMOVALCEV, NA DAN TEKMOVANJA PA JIH JE PRISLO PETNAJST, KER STA BILA TEKMOVALCA ZADRŽANA NA SESTANKU.

Nastopili so naslednji tekmovalci: Milan Čepin, Tone Motoh, Stanko Brglez, Lado Hrasnik, Marjan Kačičnik, Branko Radšel vsi iz elektrodelavnice, Slavko Kajtner in Viktor Kovačič iz mehanične delavnice, Dani Majcen in Emil Košir iz finančnega sektorja, Jože Korent, nova žveplena kislina, Zlatko Pozinek, energetika, Jože Cander, kemija ter Ivan Rozmarič in Ivan Pohole iz investicij.

Vsi tekmovalci so bili razdeljeni v tri skupine. Rezultati po skupinah pa so bili naslednji:

I. skupina

Kajtner : Hrasnik 22:20, 24:22, 2:0; Radšel : Čepin 21:11, 21:11, 2:0; Motoh : Kajtner 6:21, 16:21, 0:2; Hrasnik : Čepin 21:14, 21:19, 2:0; Radšel : Motoh 21:18, 21:9, 2:0; Kajtner : Čepin 21:13, 21:15, 2:0; Hrasnik : Motoh 17:21, 19:21, 0:2; Radšel : Kajtner 21:19, 16:21, 16:21, 1:2; Hrasnik : Radšel 18:21, 14:21, 0:2; Čepin : Motoh b. b., 0:2.

Vrstni red v I. skupini: 1. Kajtner, 2. Radšel, 3. Motoh, 4. Hrasnik, 5. Čepin.

V finale sta se uvrstila Kajtner in Radšel, vendar tudi ostali trije niso igrali slabo. Videlo se je, da premalo igrajo. Nosilec skupine je bil Kajtner.

II. skupina

Cander : Kačičnik 15:21, 14:21, 0:2; Majcen : Pohole 15:21, 17:21 0:2; Cander : Majcen 11:21, 8:21, 0:2; Pohole : Kačičnik 22:20, 14:21, 19:21, 1:2; Cander : Pohole b. b., 0:2; Majcen : Kačičnik 21:18, 17:21, 17:21, 1:2; Kovačič : Pohole 9:21, 5:21, 0:2; Kovačič : Majcen 10:21, 12:21, 0:2; Kovačič : Cander b. b., 2:0; Kovačič : Kačičnik 7:21, 12:21, 0:2.

Vrstni red v II. skupini: 1. Kačičnik, 2. Pohole, 3. Majcen, 4. Kovačič, 5. Cander.

Ta skupina je bila najtežja. Cander se kot nosilec ni uvrstil v finale. Presenetil je mladi Kačičnik, ki je z dobro igro premagal vse. Kačičnik in Pohole sta se uvrstila v finale, škoda pa je bilo, da je izpadel Majcen, saj je igral zelo dobro.

III. skupina

Košir : Pozinek 21:11, 24:22, 2:0; Brglez : Rozmarič 19:21, 13:21, 0:2; Korent : Košir 8:21, 11:21, 0:2; Pozinek :

Rozmarič 21:13, 21:10, 2:0; Brglez : Košir 18:21, 16:21, 0:2; Korent : Pozinek 8:21, 20:22, 0:2; Rozmarič : Košir 21:18, 20:22, 16:21, 1:2; Pozinek : Brglez 21:18, 21:11, 2:0; Brglez : Korent 21:13, 12:21, 21:0 (brez borbe), 2:1; Korent : Rozmarič 10:21, 19:21, 0:2.

Vrstni red v III. skupini: 1. Košir, 2. Pozinek, 3. Rozmarič, 4. Brglez, 5. Korent.

Košir je kot nosilec skupine zmagal in prikazal tudi zelo dobro igro. V finale se je uvrstil tudi Pozinek, medtem ko Rozmarič kljub dobri igri ni uspel. Brglez je bil malo slabši, Korentu pa se je poznalo, da že dalj časa ni igral.

Finale

Kačičnik : Kajtner 21:13, 21:12, 2:0; Pohole : Radšel 21:16, 22:20 2:0; Košir : Pozinek 18:21, 9:21, 0:2; Kajtner : Pohole 9:21, 10:21, 0:2; Kačičnik : Košir 23:21, 21:19, 2:1; Pozinek : Radšel 21:15, 21:14, 2:0; Kajtner : Košir 21:17, 21:15, 2:0; Kačičnik : Radšel 21:16, 21:18, 2:0; Pohole : Pozinek 21:17, 21:10, 2:0; Kajtner : Radšel 17:21, 15:21, 0:2; 11. Kačičnik : Pozinek 21:19, 21:16, 2:0; Pohole : Košir 21:8, 21:18, 2:0;

Kajtner : Pozinek 14:21, 21:18, 13:21, 1:2; Kačičnik : Pohole 21:18, 21:19, 2:0; Radšel : Košir 25:23, 21:15, 2:0.

Končni vrstni red: 1. Kačičnik, 2. Pohole, 3. Pozinek, 4. Radšel, 5. Kajtner, 6. Košir, 7. Majcen, 8. Rozmarič, 9. Motoh, 10. Hrasnik, 11. Kovačič, 12. Brglez, 13. Korent, 14. Čepin, 15. Cander.

V finalu je prikazal najboljšo igro Kačičnik, ki je bil brez poraza in zaslužen prvi. Tudi ostali so se borili, koliko je pač bilo v njihovih močeh. Nekatere tekmovalce so zapustile tudi moči, saj je bilo tekMOVanje

naporno in dolgotrajno od 15. pa do 20. ure.

Samo tekMOVanje nam je pokazalo s kakšnimi močmi razpolagamo. Razveseljivo je, da je bila udeležba velika in da imamo dosti mladih perspektivnih igralcev, ki bodo lahko dosegli ob rednih treningih še lepše rezultate.

Organizacija tekMOVanja je bila zelo dobra in ni bilo glede samega tekMOVanja nobenih pripomb. Upam, da se bodo ti mladi tekmovalci udeležili v tako velikem številu tudi bližnjega sindikalnega prvenstva v namiznem tenisu.

Ivan Pohole

Izdaja Cinkarna, metalurško-kemična industrija, Celje. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Zlatko Sentjerc. Glasilo izhaja vsakega 15. v mesecu. Prispevke sprejemamo do 28. v mesecu. Rokopisov in slik ne vračamo. Naslov: Uredništvo glasila »Cinkarnar« Cinkarna, Celje. Telefon 39-81, interna 53. Tisk in kličje GP »Celjski tisk« Celje

Voznik doživi marsikaj prijetnega pa tudi neprijetnega. Tak ne ravno prijeten doživljanj je imel tovariš Slokan nekega mrzlega zimskega večera, ko mu je spustila zračnica, rezervno kolo pa tudi ni bilo dovolj »napumpano«.

Dopisujte
v
CINKARNAR

Kako sem iskal dušo

Precej se govori o Freudovi psihoanalizi in da me ne bi kdo napačno razumel, naj povem, da mi je tako kot vsem popolnoma jasno, kaj pomeni analiza psihe. Psiha in duša pomenita približno isto, kaj, niti sam ne vem, le prvo uporablja psiholog, drugo pa duhovnik. Ne mislim napisati humoreske o medsebojni povezanosti duše in psihe, o čem pa naj pišejo filozofi, pač pa povedati nekaj besed o poskusu analize moje duše ali avtopsihoanalize.

Moja zgodba se je pričela že v rani mladosti. Mama mi je zagrozila, da me bo pekla vest, če ji pojem smetano in da ne bom celo noč zatisnil očesa, ker se bom v podzavesti vračal na storjen greh. Imela je prav. Ko sem pojedel smetano, res nisem mogel zaspati tisto noč, ker me je pekla zadnjica. Pa ne od vesti! Že takrat sem slutil, da se vsi ti apeli nanašajo na neko imaginarno telo, ki naj bi obstajalo v meni, pravo ime pa sem čul šele pri verouku. In ravno tako kot mama, morda še bolj, me je mučil gospod, rekoč: »Sin moj, pobrskaj po svoji grešni duši in obudi kesanje!« Krotovičil sem tisto, kar bi se naj imenovala duša, da bi iztisnil iz nje čimveč grehov in ker še mera ni bila polna za dva »očenaša« pokore, sem jo dopolnil s pomočjo domišljije in duhovnik je bil zadovoljen. Takrat sem še mislil, da so srce, vest in duša vse tisto, česar ne vidiš, veš pa da je in da vse tri komponente predstavljajo isti pojem in to psiho ali dušo.

Vsa ta teorija pa se je razblinila v nič, ko sem slišal, da je naš sosed dobra duša, ima pa baje črno vest in slabo srce. To reč bolj ko sem doraščal, manj jasn mi je bil pojem duše, morda zato, ker raste s telesom tudi ona in večja je, težje jo je razumeti. Takrat se mi je še zdelo popolnoma normalno, da neki Tex popije steklenico viskija, dvanaestkrat ustrelji iz obeh kolfov in pri tem ubije dvajset ljudi hitreje, kot bi jaz izpraznil kozarec limonade. Nikoli pa nisem mogel razumeti bledoličnega pesnika, ki brska po svoji duši za pet tiskanih strani formata A5, preden se utrne z njegove marele čisto navadna deževna kaplja. Kadar jaz vidim kapljo, si le rečem: »Dež bo,« česar ni niti za en pošten stavek, običajno pa molčim, ker tako vidim, da se bo vsak čas usulo. Ko sem pisal domačo nalogo, sem žrtvoval celo popoldne za dve strani, opisal sem skoraj polovico življenja. On, bled pesnik, pa napiše pet strani že pri srečanju z navadno kapljo. Koliko šele napiše, kadar dežuje!

»Verjetno pa še res neke obstoja duševni svet, ki ni samo vest in grešna duša«, sem si mi-

slil in sklenil, da bo potrebno najti v življenju nekaj več, kot je lepa obleka, žlica hrane in uvožen avtomobil. Ker pa ne gre nikjer brez načrtnosti, še v gospodarstvu ne, sem se zadeve temeljito lotil. Najprej sem hotel v mislih preleteti zgodovino moje dejavnosti, da bi lahko razmislil o vlogi mene, kot subjekta v novonastali ekonomski, politični in družbeni situaciji. Po tej kratki študiji pa bi pričel realizirati kratkoročni, srednjeročni in dolgoročni plan tako, da bi v prvem obdobju gledal filme, v drugem bral knjige o deževnih kapljah, v tretjem pa bi prešel na gledališče. Potem pa bi lahko razmišljal za pet strani že pri srečanju z navadno kopribo.

Saj bi se lotil dela, samo ne vem, kako bo uspel uvodni elaborat brez pomoči elektronskih strojev. Brez kompliciranosti pač ne gre!

PS.: Včeraj pa sem le uspel. Še celo popoldne sem mislil na srečanje s čisto navadno kopribo. Za pet strani sicer ni bilo mojega razmišljanja, dosti manj pa tudi ne, saj smo Slovenci poznani po svoji gostobesednosti. M. Drev

— Ali imate mogoče kako pokvarjeno tehtnico?

Nega šivalnega stroja

Dobro negovan stroj teče skoraj brez ropota. Najvažnejše od vsega, kar lahko storimo zanj, je pravilno mazanje in čiščenje.

Za mazanje stroja so na vseh delih, kjer je to najbolj važno, majhne mazne luknjice na ohišju. Skozi nje s kapalko

nakapamo olje. Oznake vseh teh mest so narisane na posebnem načrtu, ki je stroju priložen v prospektu.

Važna je kakovost strojnega olja, ka ga dobimo v trgovinah s šivalnimi stroji pa tudi v drogerijah in trgovinah z barvami in laki, oziroma kemikalijami. Če stroj dalj časa ne uporabljamo, se olje na njem zgosti. Tak stroj težje poganjamo in ga moramo očistiti. Zato kanemo nekaj kapljic terpentina, ali petroleja v vsako mazno luknjico. Stroj nekaj časa poganjamo, nazadnje očistimo s petrolejem še druge strojne dele. Na koncu stroj dobro zbršimo in ga ponovno namažemo s strojnim oljem.

Pri šivanju pride v notranjost stroja prah od apreture in tudi tanka vlakna. Od časa do časa odstranimo iz stroja tudi tako nečistočo. Stroj, ki počiva dalj časa, dobro zaščitimo pred prahom in vlago.

ZAHVALA

Celotnemu kolektivu Cinkarne in vsem, ki so mi ob tragični smrti mojega moža IVANA FLAJSA izkazali skrb in pomoč, se najiskrenejše zahvaljujem. Posebna hvala sodelavcem iz gradbenega oddelka za denarno pomoč. Hvala tudi za darovane vence in tople poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoča žena Jožica s sinčkom Ivančkom

Izletnikovi strokovni in turistični izleti

Celjski Izletnik je za letošnje prvo polletje pripravil vrsto zanimivih izletov v tujino. Radi bi opozorili samo na naslednje, kar bo zanimalo širši krog ljudi. V mesecu aprilu bodo peljali v München na 21. sejem obrti trije Izletnikovi avtobusi, zatem bo izlet v Stuttgart za pet dni na veliko razstavo gostinske opreme. Proti kraju meseca bodo odpeljali trije Izletnikovi avtobusi — izletnike v HOLANDIJO na veliko cvetlično povorko in v Dortmund na največjo cvetlično razstavo v Evropi. Velik izlet proti koncu aprila pa bo tudi v SKANDINAVIJO, za katerega je še nekaj prostih mest.

Za zaključek bi opozorili še na naslednje. Ob koncu meseca aprila bo tudi velik graški sejem, istočasno pa bo v Gradcu gostovala Dunajska drsna revija s sporedom, ki se razlikuje od onega, ki je bil v Celovcu. Razumljivo je, da so programi za vsa potovanja v vseh Izletnikovih poslovalnicah.

Kdo ne pozna požrtvovalnega tovariša Smoleta, ki že nekaj let z motornim triciklom skrbi za manjšo oskrbo obeh naših bifejev — v slabem jesenskem ali zimskem vremenu kakor tudi poleti.

nasveti - nasveti - nasveti

Keramične vaze, ki ne držijo vode, postanejo uporabne, če jih z notranje strani namažemo z raztaljenim parafinom.

Madeže od sladkega vina odstranimo, če jih potopimo v mlačno vodo in od časa do časa rahlo krtačimo.

Gumijaste rokavice bodo imele daljšo življenjsko dobo, ako jih bomo vselej preden ih nataknejo na roko, naprašili s talkom. Poleg tega se nam roke ne bodo preveč potile v njih.

Drobno pecivo bo ostalo dlje časa sveže, če ga hranimo v dobro zaprti škatli in vanjo položimo skorjico od pomaranč ali limone.

Perilo se ne bo sušilo oziroma postalo trdo, dokler ga ne bomo pričeli likati, če ga, ko je še vlažno, zvijemo v zvitek in položimo v vrečko iz plastične mase.

Ali rade likamo? Malokateri gospodinja bo pritrdila temu vprašanju. Večini gospodinj je tole opravilo dolgočasno in utrujajoče. Da se temu izognemo, si moramo likanje organizirati.

— Likamo sede. Morda se nam bo sprva to zdelo nenavadno, toda, ko bomo poizkusili, bomo uvideli, da je tako bolj praktično in manj utrujajoče.

Pri tem pa moramo paziti, da bo likalna deska zadosti visoka in višina stola primerna.

— Likalnik ne sme biti pretežak. Najboljši je tak, ki ga moremo regulirati.

— Desko moramo preobleči z debelejšo preobleko, čez njo pa položimo čist kos platna.

— Čisto perilo sortiramo po kvaliteti oziroma po tem, kakšno temperaturo prenese.

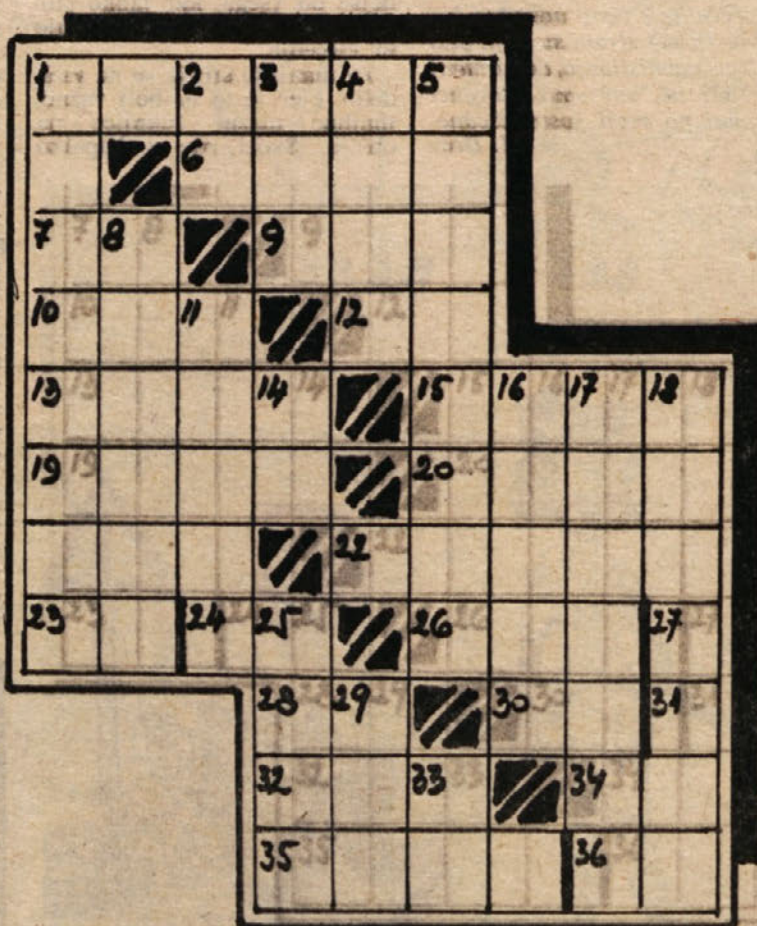
— Najprej likamo tkanine iz sintetičnega vlakna, za katere potrebujemo najnižjo temperaturo.

Potem likamo volnene reči. Tudi te morajo biti malo, toda enakomerno vlažne. Likamo jih z narobne strani ter prekrijemo s čisto krpo.

Svilo prav tako likamo preko čiste, vlažne krpe.

Prav tako ravnamo z volnenimi tkaninami in vezinami.

KRIŽANKA

— SLAVI —

VODORAVNO: 1. staro ime za Celje, 6. tur, gnojna bula, 7. bog sonca pri starih egipčanih, 9. pripadnik zahodne veje starih Slovanov, 10. kratica agro kombinata v Osijeku, 12. tuj dvoglasnik, 13. del noge, 15. pasma, vrsta, 19. šarenica v očesu, tudi grška boginja, 20. država na bližnjem vzhodu, 21. klica, poganjek, 22. repariran, 23. samoglasnik in soglasnik, 24. prvak, igralna karta, 26. ljubkovalno žensko ime, 27. ogljik, 28. aluminij, 30. prva črka azbuke, 31. Italija, 32. največja afriška reka, 34. vzklík, 35. vozilo, 36. primorski vzklík.

NAVPIČNO: 1. obmejni uslužbenci, 2. ljudska tehnika, 3. žensko ime, 4. nalezljivi delci atomov, 5. žila utripalnice, 8. stroj, 11. peruti, 14. oznaka Trsta, 16. prizorišče v cirkusu, 17. naslada ob tujem trpljenju, 18. okrasna rastlina, 22, 22 črka, 25. glavno mesto Jemena, 29. lj, ljak, 33. isto kot 2 navpično.

— Slavi —

Kovinsko predelovalna industrija v Belgiji

Bruto vrednost osnovnih sredstev kovinsko predelovalne industrije v Belgiji znaša 25 milijard din, od katerih odpade na opremo 5 odstotkov, na gradbene objekte 31 odstotkov in na vrednost zemljišč 4 odstotke.

Sedanja vrednost vseh osnovnih sredstev znaša 12,7 milijard din ali 3-krat več kot leta 1968. Iz teh podatkov je razvidno, kako hitro se modernizira ta proizvodna panoga v Belgiji.

Za leto 1969 pričakujejo, da bodo nove investicije znašale najmanj 3 milijarde din. Na splošno ugotavljajo, da največ investirajo starejše tovarne, medtem ko nove tovarne uporabljajo prislužen denar za odplačilo kreditov. Ta proizvodna panoga je v zadnjih desetih letih skoraj v celoti menjala fiziognomijo svoje proizvodnje, ker je dobila za svoje investicije znatna sredstva, iz skladov Monetarne unije, za odpiranje številnih novih delovnih mest rudarjev v premogovnikih, ki so jih opustili zaradi nerentabilnosti.

SODELUJTE V Cinkarnarju

(Nadaljevanje z 11. strani)

V OBRATU

MEHANIČNA DELAVNICA

Ivan BREŽNIK je vrtal z ročnim vrtalnim strojem luknje na priklopu traktorja. Pri tem se je sveder zasuknil ter je ponesrečencu, ki na to ni bil pripravljen, strgalo vrtalni stroj iz roke in ga udarilo po zapestju desne roke.

V OBRATU

MIZARSKA DELAVNICA

Ivan VOZLIČ je pri popraviljanju lesenih kadi v modrem

bakru dobil tresko v levo roko. Ker se je pri tem okužil, mu je začela rana zatekati.

Ludvik KOLAR je rezal vezano ploščo na tračni žagi. Ker ni pazil se je vrezal v kazalec leve roke. Poškodba je lahkega značaja.

Ivan FLAJS je s sodelavcem Alojzom ŽNIDARJEM čistil streho na obratu granulacije (nova žveplena kislina). Pri tem se je zlomila salonitna plošča strehe, na kateri je FLAJS stal. Pri padcu z višine okoli

19 metrov se je FLAJS smrtno poškodoval.

Navedena delavca sta imela nalogo očistiti streho od piritnega prahu. Že dan poprej sta oba s pomočjo tovariša TOMAŽICA očistila del strehe, na usodni dan pa sta zaradi izostanka tovariša TOMAŽICA opravljala delo sama.

Ponesrečeni Ivan FLAJS, kvalificirani krovčar z dolgoletno prakso je bil od mojstra mizarke delavnice tovariša Borisa GAJŠKA določen, da vodi delo na strehi. Za delo na strehi je bila skupina opremljena z varnostnimi pasovi, ustrezno vrvjo in plinskimi maskami za primer večje koncentracije žveplovega dioksida. Prvi dan je mojster GAJŠEK osebno obiskal čistilno skupino. Ob tej priliki je FLAJS izjavil, da skupina ne potrebuje ničesar, da je opremljena z vsem potrebnim ter, da je vajena tega dela.

Drugi dan ob 9.30 sta prišla na delo, kot je že navedeno, samo tovariš FLAJS in tovariš ŽNIDAR. Po izjavi tovariša ŽNIDARJA sta še pred pričetkom dela pregledala, če sta varnostna pasova in vrv v brezhebnem stanju. In nato sta pričela delati. Po izpovedi tovariša ŽNIDARJA sta se s tovarišem FLAJSOM pri čiščenju strehe menjavala tako, da sta čistila streho izmenično. Varnostno vrv, dolgo približno 20 metrov, sta ovila okrog prečnika nadstreška ter se vsak na svojem koncu privezala za varnostni pas. Tisti, ki trenutno ni čistil, je bil zadolžen, da drži

drugi konec vrvi, na kateri je bil privezan čistilec ter mu jo po potrebi popušča, da ne pride do nepotrebnih sunkov.

Tik pred nesrečo sta se zamenjala tako, da bi moral FLAJS držati vrv ter ŽNIDAR čistiti streho. ŽNIDAR je ponavadi pritril karabiner na vrv ter se ob rahlo napeti vrvi pomikal proti dimniku. Po njegovi izjavi ne more trditi, da se je ponesrečeni tovariš FLAJS privezal na vrv, ker je bil obrnjen v nasprotno smer. Pri pomikanju proti dimniku je ŽNIDAR opazil, da vrv ni več tako napeta in ko se je obrnil proti mestu, kjer je pred tem stal FLAJS, ga ni več videl. Ko se je vračal po isti poti nazaj, je v strehi opazil luknjo ter je dojel, da se je verjetno pod FLAJSOM zlomila salonitna plošča. Opazil je tudi drugi konec vrvi in ugotovil, da FLAJS ni mogel biti privezan. Spodaj na betonskih tleh je ležal skupinovodja FLAJS.

Tako se je končala življenjska

ska pot prizadevnega tovariša FLAJSJA, starega komaj 35 let. Majhna napaka in človek, poln energije, se je moral posloviti od življenja ter zapustiti družino in prijatelje.

Tragična usoda preminulega naj bo svarilo za vse, ki tako radi hodijo po strehah nezavarovani.

V TRANSPORTNEM ODDELKU

Ivan OBREZ je razbijal grude cinkovega koncentrata v železniškem vagonu. Ko je s kladivom odstranjeval zagozdo, je zadel ob steno od koder se je kladivo odbilo v desno nogo.

Franc BREČKO je peljal z akumulatorskim vozičkom skozi thede obrat. Z vozičkom je odrinil vrata ter pogljal voziček naprej. Med tem so se vrata ponovno zaprla ter udarila voznika po zapestju leve roke.

Anton SMEH, ki je pomagal šoferju PREVOZNISTVA pri odvozu ogorkov, je dobil poškodbe desne noge in glave, ker je bil pri vzvratni vožnji kamiona pritisnjen k nosilcu.

NA POTI V SLUŽBO IN IZ SLUŽBE SO SE POŠKODOVALI

Jože LESKOVŠEK, Adolf STOJNŠEK, Vinko VOLF, Ivan KORES, Ivan LESJAK, Alojz KUGLER, Jože VERBIČ.

Voziček z barvo pred sušilnico v našem obratu v Mozirju

Vrednost točke

za februar 1969

Vrednost točke v februarju neto

I. METALURSKI SEKTOR

1. Cinkovo belilo	1,25
2. Pražarna in žveplena kislina	1,25
3. Aglomeracija	1,25
4. Topilnica	1,25
5. Plinarna	1,25
6. Keramika	1,25
7. Skupne službe metalurgije	1,25
8. Rektifikacija cinka	1,25
9. Cinkov prah New Jersey	1,25
10. Nova žveplena kislina	1,25
11. Valjarna cinkove pločevine	1,25
12. Čašice	1,25
13. Zica	1,25
14. Zlebovi	1,25
15. Skupne službe valjarne	1,25

II. KEMIJSKI SEKTOR

1. Kromov galun	1,25
2. Natrijev sulfid	1,25
3. Cinkov sulfat	1,25
4. Litopon in barjev sulfid ter povprečje	1,25
5. Svinčevi oksidi	1,25
6. Superfosfat	1,25
7. Ultramarin	1,25
8. Modra galica	1,25
9. Modri baker	1,25
10. Zelena galica	1,25
11. Aluminijski ofset	1,25
12. Tiskarna	1,25
13. Skupne službe anorganske kemije in razvojni	1,25
14. Kemija III. Mozirje	1,25
15. Kemija II. organska kemija	1,25
16. Cinkografija in povprečje	1,25

III. VZDRŽEVALNI SEKTOR

1. Vse službe	1,25
---------------	------

IV. UPRAVA

1. Uprava in šoferji	1,25
2. Kemični laboratorij	1,25

V. KOMERCIALNI SEKTOR

1. Komercialni sektor	1,25
2. Skladišča	1,25
3. Transportni oddelek	1,25

VI. FINANČNI SEKTOR

1. Vse službe	1,25
---------------	------

VII. KADROVSKI SEKTOR

1. Kadrovski sektor	1,25
2. Pomožne službe	1,25
3. Družbeni standard	1,25

VIII. VARNOSTNI SEKTOR

1. Varnostni sektor in gasilci	1,25
--------------------------------	------

IX. INVESTICIJSKI SEKTOR

1. Vse službe	1,25
---------------	------

X. CELOTNO PODJETJE

1,25

KADROVSKE VESTI

V FEBRUARJU SO PRISLI V PODJETJE: Kostić Nenad, Hren Stanislav, Pongračić Janez, Sarlah Anton, Mičič Danilo, Hadžić Adem, Kunjč Edmund, Kunštek Srečko, Blažan Josjo, Kovačič Karl, Božiček Ivan, Ošlovnik Anton, Ščopulović Valdimir, Medenjak Stjepan, Brojaj Ali, Djaković Rajko, Vergič Ostoja, Sajatović Slavko, Miladinović Ranko, Kolar Ilja, Plevnik Stanko, Podgoršek Franc, Hanžek Franjo, Murenc Anton, Fajdiga Janez, Jankučić Svetozar, Verk Andrej, Ohnjec Slavoljub, Strnad Peter, Vrdelja Ivan, Kuković Rudolf, Antolković Mljo, Redžej Hali, Koštomaj Rajko, Kranjc Feliks, Kanberić Abidin, Zaimović Hilma, Pregelj Josip, Stojšek Ignac, Sič Andraž, Havič Omer, Sabić Mustafa, Sretenović Zlavor, Djordjević Dragotjub, Malešić Miladin, Muhić Branko, Cander Anton, Kresnik Andrej, Tovornik Alojz, Kerec Stefan, Verk Stanislav, Majcen Adolf, Krušič Karl, Kranjc Bogdan, Mržlak Ivan, Zupan Ivan, Ferlež Ivan, Planko Anton, Herega Ivan, Smole Stanislav, Vočanec Jože, Plevnik Mihael, Jelenc Ivan, Marković Slavoljub, Glojnarčič Anton, Plahuta Jože, Brezovšek Dominik, Cepin Emil, Novačan Miroslav, Sustar Martin, Smole Ivan, Mohot Anton, Kovačević Božidar, Škočaj Valdimir, Raković Fehim in Bevk Janez.

ODSLI IZ PODJETJA: Pečovnik Vladislav, Žnidaršič Vincenc, Srečnik Miroslav, Djordjević Vlastimir, Begaj Hajdi, Kovač Janez, Teržan Franc, Sinani Faik, Jegričnik Milan, Kovačič Mato, Kovač Stane, Brglez Alojz, Jakulin Alojz, Dojer Jože, Sotošek Friderik, Vrečko Franc, Preljč Aleksa, Dolenc Karl, Perenjaj Vladimir, Sivka Drago, Harbaš Bajro, Skoda Slobodan, Rakitnič Ivan, Stabus Simon, Fišer Viktor, Palir Marjan, Glaser Stefan, Malčec Stjepan, Konč Enez, Bračič Peter, Jordan Črtomir, Brojaj Ali, Vrdelja Ivan, Sajatović Slavko, Plevnik Stanko, Olivari Milan, Koštomaj Ivan, Jutriša Anton, Čebular Karl, Hrepevnik Anton, Grobelnik Rudi, Kores Stefan, Anderluh Anton, Miklavžič

Stanko, Ožegović Djura, Djaković Rajko, Očep Peter, Ohnjec Slavoljub, Golob Marjan, Bratušek Ivan, Jelen Janez, Planinšek Rudolf, Petrovič Slobodan, Mrkša Josip, Čačić Pavao, Zaimović Hilmo, Stojšek Ignac, Sabić Mustafa, Havič Omer, Sodin Anton, Kučič Dragutin, Zdošek Stanislav, Kresnik Ignac, Blažek Anton, Pinter Anton, Valant Anton, Primec Martin, Kojčič Todor.

UPOKOJENI SO BILI: Klopčan Franjo, Krašovec Franc, Kumperger Mihael, Sentočnik Vinko, Golež Friderik, Macuh Karl, Rebernik Marija, Borovinsk Greta, Pekić Vukadin, Čeh Drago, dipl. ing.

V JLA ODSLI: Pecko Ivan, Hladin Srečko, Zemljak Peter, Piki Zlatko.

Objavljamo spored filmov, ki jih bomo gledali v celjskih kinematografih od 15. marca do 15. aprila 1969

Kino Dom

Od 14. do 17. marca »Z ONE STRANI ZAKONA«, italijanski film
Od 18. do 20. marca »SAMA V TEMI«, ameriški barvni film
Od 21. do 24. marca »VSAKEMU EN CVET«, ameriški barvni film
Od 25. do 26. marca »UPOR«, japonski film
Od 27. do 30. marca »SKRIVNOST TREH DZUNK«, nemško-španski barvni film
Od 31. marca do 2. aprila »MARNIE«, ameriški barvni film
Od 3. do 5. aprila »MADE IN ITALY«, italijanski barvni film
Od 6. do 9. aprila »DAN REVOLVE-RASEV«, ameriški barvni film
Od 10. do 14. aprila »REKA DOLARJEV«, italijanski barvni film

Kino Metropol

Od 13. do 17. marca »KAJ SI DELAL V VOJNI, OČKA?«, ameriški barvni film
Od 18. do 20. marca »POTOVANJE DVEH«, ameriški barvni film
Od 21. do 24. marca »PIRATI Z MISISIPIJA«, nemški barvni film
Od 25. do 26. marca »MUSET«, francoski film
Od 27. do 30. marca »DR. SYN ALI STRASILO«, angleški barvni film
Od 31. marca do 4. aprila »GORI PARIZ?«, francoski film
Od 4. do 7. aprila »HONDO IN APACI«, ameriški barvni film
Od 8. do 9. aprila »PRED RESNICO«, jugoslovanski film
Od 10. do 13. aprila »MISTER 10 %«, angleški barvni film
Od 14. do 16. aprila »SMRT V OČEH«, angleški barvni film

Kino Union

Od 14. do 17. marca »TRDNJAVA CA-MELOT«, ameriški barvni film
Od 18. do 19. marca »PREPOVEDANI VULKANI«, francoski barvni film
Od 20. do 23. marca »DR. FU MAN CU«, zahodnonemški barvni film
Od 24. do 27. marca »DOBER, GRD, SLAB«, ameriški barvni film
Od 27. do 30. marca »ZAKON BREZ-PRAVJA«, ameriško-italijanski barvni film
Od 31. marca do 3. aprila »SAMURAJ«, francosko barvni film
Od 4. do 8. aprila »CENA NEKEGA CLOVEKA«, španski barvni film
Od 9. do 13. aprila »SIMFONIJA«, ameriški barvni film
Od 14. do 16. aprila »CLOVEK PONOŠ IN MASČEVANJE«, italijanski barvni film
Predstave so vsak dan ob 16., 18. in 20. uri. Program objavljamo po podatkih Kinopodjetja Celje in za spremembe ne odgovarjamo.

— Gospa, še ene čevlje imam, ki jih še niste pomerili.

Aliveste, da pri nas posluje hranilna služba?

Ze od 1. septembra preteklega leta posluje v našem podjetju hranilna služba, ki jo je Cinkarna organizirala pod vodstvom celjske Kreditne banke. Tudi za te hranilne vloge jamči država pod enakimi pogoji, ki veljajo pri vseh ostalih bankah v naši državi; tudi tajnost vlog je zagotovljena. Zakaj hranilna služba v podjetju? Vzrok je popolnoma preprost: prihranimo si čas, ki bi ga sicer izgubili pri dviganju in vlaganju denarja v banki ali na pošti, poleg tega pa se bodo prihranki konstantno večali.

Vsak izmed članov kolektiva ve, da je sleherni dinar, ki ga

prihranimo, nekakšna »zlata rezerva«, ki nam v določenih trenutkih pride izredno prav. Pomislimo, da bo kmalu pred nami čas letnih dopustov, kmalu za tem pa skrb za ozimnico in kurjavo. Kaj bi naštevali vse predvidene pa tudi nepredvidene izdatke, razmislimo... Spomnimo se tudi na pregovor: »Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača.«

Hranilne službe se lahko poslužijo sleherni član kolektiva, to je tisti, ki že varčuje in ima hranilno knjižico in tisti, ki bi se šele odločil za varčevanje. Postopek je zelo preprost. Sleherni, ki se je odločil za varče-

vanje, naj izreže iz »Cinkarnarja« odstopno izjavo, naj jo čitljivo izpolni ter odda v naši blagajni.

Na odstopno izjavo je treba poleg priimka in imena napisati točen naslov prebivališča in znesek, ki ga želi mesečno vlagati na hranilno knjižico. Hranilno knjižico bo prejel pri blagajni v podjetju, kjer bo podpisal pristopno izjavo, ki jo bo naša hranilna služba vrnila Kreditni banki. Po odstopni izjavi vložen znesek bo vpisan v knjižico ob dnevu, ko jo bo vlagatelj predložil v naši hranilni blagajni.

Tisti člani kolektiva, ki že imajo hranilne knjižice, lahko prenesejo hranilne knjižice na našo hranilno službo in lahko tudi vlagajo svoje prihranke po odstopni izjavi.

Varčevalci bodo lahko dvigali denar pri naši blagajni, pri vseh poslovnih bankah v Jugoslaviji in pri vseh poštah v Sloveniji (do 200.000 S-din).

Vse hranilne vloge so obrestovane, obrestna mera za navadne vloge je 6%, za vezane pa 7%.

Kdor bi izgubil hranilno knjižico, mora to takoj prijaviti pri blagajni naše hranilne službe.

Hranilna blagajna posluje vsak dan, razen ob izplačilu mesečnih osebnih dohodkov, to je 13., 14. ali 15. v mesecu in ob izplačilu akontacije, to je 25., 26. ali 27. v mesecu. V teh dneh bodo lahko varčevalci dvigali denar pri Kreditni banki v Vodnikovih ulici, v Celjski mestni hranilnici na Titovem trgu in na pošti.

ODSTOPNA IZJAVA

Podpisani

naročam izplačilni blagajni osebnih dohodkov Cinkarne — Celje, da od mojega mesečnega osbnega dohodka redno nakazuje znesek

din (z besedo din)

na mojo hranilno knjižico, ki jo bo izdala Hranilna služba Cinkarne Celje.

Celje, dne

Lastoročni podpis: